

Družinski tednik

Številka 25
Leto VII
Posamezna številka po
2 Din

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Izhaja ob četrkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/L. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393.

Ljubljana, 27. junija 1935

Naročnina za četr let 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Proces, ki je spravil ves Beograd na noge

Iz obupa, da ne bi njena otroka prišla ob kruh, je nesrečna mati ubila svojo tovarišico, tipografsko delavko, ki jo je pahnila iz službe.

Celo državni tožilec se je zavzel za obtoženko!

Poročilo našega posebnega dopisnika

1. Rumica Soukupova posluša izpovedbe svojega moža; 2. R. Nikoličeva: »Slavka se je lepo oblačila!« 3. M. Bogoroška: »Videla sem ravnatelja s Slavko na Tasmajdanu; 4. M. Sokolovičeva: »Gospod ravnatelj, prisêem, da sem vas videla s Slavko Djukičevno v avtju; 5. R. Aleksičeva: »Videla sem vaju v tramvajju!« 6. Ravnatelj Manojlovič: »Vse to je navadna laž!«

Te dni, v dobi tolikega siromaštva in socialnih krivic širom sveta, ko človek tolikokrat išče pravice in je ne najde, se je vršil v Beogradu proces proti neki delavki, ženi in materi Rumici Soukupovi. Ta proces ni bil samo s človeškega stališča zanimiv, temveč tudi senzacionalen. Prvič zato, ker je obtožena morilka sama obtoževala, drugič, ker se je zanjo zavzel sam državni tožilec, in tretjič, ker je razkril nekatero socialno krivico. Toda sodišče je bilo pravično in je sodilo s srcem, da tako vsaj nekoliko otro nešteto solza in popravi storjeno gorje in krivico.

Beograd, junija

Meseca decembra lanskega leta je delavka Rumica Soukupova v državni markarni v Beogradu z nožem ubila svojo tovarišico Slavko Djukičevno. Zločin je takrat zbudil veliko senzacijo, ne samo v markarni med delavci, temveč v vsem Beogradu. Govorili so, da bo sodna razprava prinesla na dan vse mogoče krivice, ki so se dogajale v podjetju.

Zato je razumljivo, da so z velikim zanimanjem in napetostjo čakali razprave. 15. t. m. se je zbrala na sodišču kazenskega sveta petorice v Beogradu množica ljudi, ki so vsi hoteli prisostvovati razpravi. Bilo jih je toliko, da jih je mnogo moralo ostati na hodniku. Prav tako je bilo tudi drugi, tretji in poslednji dan razprave.

Ze sam začetek razprave je bil pretresljiv. Ko so pripeljali obtoženo

morilko Rumico Soukupovo v dvorano, je vstala neka starejša ženska v narodni noši in zavpila odločno in na glas:

— Zapomni si, Rumica, da boš vse odkrito in brez strahu povedala! Tako pošteno in naravnost, kakor sem te naučila!

Ta starica je bila njena mati. Rumica je precej nervozna. Roke ji trepetajo. Toda njen glas zveni odločno.

Zastopnik umorjenkine matere zahteva 60.000 Din odškodnine, Miloš Kaluševič, ki ga je ranila z nožem, pa 5000 Din.

— Zahtevam pet tisoč Din! Odrečem se jim le, če bi šel ta denar v škodo otrok.

— V škodo otrok gre! se zaslišijo glasovi iz občinstva.

— Potem se odpovem!

Na predsednikova vprašanja je začela Rumica pripovedovati:

— Rodila sem se v Crni gori, na Cetinju. Tam sem tudi odrasla in tja sem pristojna. Vem, česa me dolže, toda kriva nisem. Nisem je hotela ubiti.

— Govorite po pravici, Rumica, in povejte nam vse od začetka.

— Gospod predsednik, nimam povoda, da bi kaj prikrivala. Zato vam bom povedala vse po pravici.

Nekega dne sem vzela iz delavnice proč vržen kos papirja, da zavijem vanj jajca, ki sem jih kupila. Misliha sem, da ni papir nič vreden, ker sem ga našla v smeteh. Zavila sem vanj jajca in šla. Papirja nisem skrivala. Pri vratih me je pa ustavil

stražnik in mi ga vzel. Rekel mi je, da se ne sme nič nositi ven. Poročal je o tem ravnatelju. Le-ta je najprej dejal, da je ta papir malenkost, o kateri ni vredno govoriti, toda še tisti popoldne se je premislil in zahteval zaslišbo. Zaslišali so me in nato so mi rekli, da naj podpisem tale odlok o ukoru: »Opominjamo vas kot staro delavko in vas kaznujemo z ukorom, da ne smete trlati državne lastnine.«

Rumica Soukupova: »Nisem hotela nje ubiti — samo seba sem hotela...«

Čez pet dni so me poklicali v pisarno in mi povedali, da sem ob službo. Nisem mogla verjeti. Zakaj naj bi me odpustili? Nihče mi ni povedal. Brala sem samo: »Ne glede na zadevo s papirjem je treba Rumico Soukupovo odpustiti, ker ni dela.«

»Saj veš, da je intimna z ravnateljem...«

Ko sem se vrnila v delavnico, me je osupilo, zakaj me vsi izprašujejo, kaj je napisano na odpovedi. Povedala sem jim. Tedaj so mi delavke rekly, da so slišale, kako je Slavka Djukičeva pripovedovala, da je ona izposlovala mojo odpustitev. Hotela se je maščevati nad menoj, ker je misliha, da sem v delavnici vohunila za njo.

— Kdaj je to bilo?
— To je bilo že prej. Prišla sem v njen oddelek po šefa, ker sem mu morala nekaj poročati. Slavka me

je ustavila in zavpila name:

»Kaj pa ti stikaš po tem oddelku in vohuniš za menoj!?!«

»Šefa iščem!«

»O, saj ne boš dolgo tako počela! Kakšen šef! Ti gnój črnogorski!«

Vsi so lahko slišali, ko mi je Slavka Djukičeva to rekla. Vrnila sem se nazaj in jokala. Le Ružič Mladenovičevi sem se zaupala. Takrat šele sem videla, kako nevarna zna biti Slavka, ker ima močne zveze... Mnogo delavk mi je potrdilo, da je Slavka delala na to, da me odpuste. Zato so mi svetovale, da se ji priporočim. Rekly so mi: »Saj veš, da je intimna z ravnateljem in da ima veliko besedo.«

Predsednik: Kako intimna?

— Njegova ljubica je bila!

— Ali to zanesljivo veste?

— Slišala sem od drugih, ki so to vedeli, in vsi so o tem govorili...

»Ne ostane mi drugega, kakor da se ubijem...«

Tedaj sem začela razmišljati... Službo bom izgubila in z otroki bom na cesti. Svetovali so mi, da naj prosim Slavko Djukičevno; to mi je bila poslednja nada. Toda če mi zares odpovedo, mi ne ostane drugega, kakor da se ubijem v pričo vseh... Misel na samomor me od takrat ni več zapustila. Odšla sem v Sremsko ulico in kupila nož. Nato sem se vrnila domov. Mož me je še vprašal, zakaj sem tako pozna. Povedala mu nisem ničesar. »Kupovala sem za večerjo in sem se zamudila...«

Dala sem otrokoma večerjo in ju spravila v posteljo. Enemu je devedet let, drugemu sedem... Tudi jaz sem legla, toda neprestano so me preganjale čudne misli in strah me je bilo. Ko sem se zbudila, sem spet sanjala pri sebi sklenila: Če me odpuste, se bom pred vsemi ubila.

Vetala sem trudna in nervozna in odšla na delo. Izplačali so mi zaslužek 372 Din, toda obenem so mi tudi izročili pismeno odpoved. Vse dotlej nisem mogla verjeti. Hotela sem k ravnatelju, da ga prosim, naj me že zaradi otrok obdrži v službi. Toda on je odpotoval za 16 dni iz Beograda. Našla sem le šaliča in mu potožila, on je pa samo zmignil z rameni.

Tako sem imela le še eno nado: k Slavki pojdem. Ko sem prišla k njej, me je sovražno pogledala. Vprašala sem jo: »Slavka, ali res misliš mene in moja otroka pogubiti?«

Ona je pa vstala in se razkoštila: »Da, to hočem! Prosi me in bom hotela, te bom spravila nazaj!«

Njen nastop me je razjaril. Pred očmi sem nenadoma zagledala vse rdeče in nisem več vedela, kaj počnem. Izdrila sem nož in jo udarila z njim.

— Ali ste slišali, da je nekaj zavpila?

— Ne, nisem slišala.

— Saj ste se tudi sami porezali po desnem stegnu.

— Takrat se tega nisem zavedala, šele pozneje sem začutila.

— Ali veste, da ste obkljali tudi Kaluševiča z nožem?

Občinstvo med Rumicičinim zasliševanjem. Na sredi obtoženkina mati

Svet petorice, ki je sodil obtoženko. Na sredi predsednik Veljović.

— Absolutno ničesar ne vem. Ne spominim se niti tega, da bi ga bila vpljela. Šele v bolnišnici so mi povedali, da sem z nožem ubila Slavko Djukičevu in obkrala Kaluševića.

Ni smela domov z odpovedjo

— Kako je prišlo do tega, da ste šli z nožem nad Slavko?
 — Ne vem, gospod sodnik! Povem vam po pravici, da sem vzela nož s seboj samo zato, da se ubijem pred vsemi...
 — Ali ste vedeli, da je Slavka kriva vaše odpovedi?
 — Saj mi je sama tako jasno povedala, da nisem mogla dvomiti.
 — Ali je imela Slavka kakšno prednost v markarni?
 — Da! Vsi so vedeli za njeno razmerje. Meni to ni bilo nič mar, toda ona je počela, kar se ji je zdelo. Že poprej je odpustila petnajst delavk.
 — Ali je imel vaš mož službo?
 — Bil je v nekem podjetju, toda stalnega ni bilo nič. Zato sem vedela, da ne smem domov z odpovedjo.
 — Ko ste šli k Slavki, ste jo hoteli prositi?
 — Da!
 — Ali se kesate?
 — Kesam se, gospodje, in še kako se kesam!
 Po Rumičinem zaslišanju je njen zagovornik priporočil, da so jo trikrat operirali zaradi golše. Operirani so je dala zato, ker se je prehitro razburjala in ker je težko dihala.

— Lepo dekle in koketno, ker je zmerom imela drugo obleko, to je pa pri delavkah nekoliko čudno. Pa tudi drugačne nazore o življenju je imela. Bolna je bila in zato je bila nezadovoljna. Govorili so, da ima velik vpliv, a jaz tega nisem vedel. Vem le, da je bila izjema in da so jo sprejeli s protekcijo. Pozneje se je pa ločila od svojih tovarišic. Sovražile so jo in ji zavidale, najbrže zaradi oblek. Da bi imela kakšen vpliv zaradi svojih zvez, pa ne vem. O teh njenih zvezah so govorili vse mogoče reči. Vem še to, da je organizacija zahtevala, da odpuste njo in še tri druge delavke. Da bi bili na Slav-

— Šla. Potem je pravila, da misli iti v kratkem na morje. Ker ni šla, sem jo vprašala, zakaj ne gre. Odgovorila mi je, da čaka »njega« in da bosta šla skup.
 — Kako je prihajala na delo?
 — Kakor balerina. Oblačila se je nenavadno lepo in pozornost zbuja joče, kakor da ne bi hodila na delo. Ko sem jo nekoč vprašala, odkod jemlje tako drago obleko, mi je zapupala, da jo ravnatelj materialno podpira.
 — Ali se ni morda samo bahala pred vami?
 — Mogoče, ne vem!
 — Ali govorite čisto resnico?
 — Otroke imam in pripravljena sem priseči, gospodje. Čeprav me odpuste, čeprav bi imela ostati moja deca brez kruha, hočem povedati vse tako, kakor vem in kakor je resnica. Rekla sem Slavki, da ne sme tega početi, ker bi lahko spravila njega, ki vodi podjetje, v neprimerno. Mene se ne sme nihče doteknuti! Vsakogar bi lahko odpustila. Saj imam zveze, pol uprave je moje! Je odgovorila.
 In res, imela je velik vpliv, tako da ravnatelj sam ni vedel, kaj dela.
 Priča je dalje izpovedala, da je Slavka sovražila Rumico in ji grozila: »Oca joj crnogorskog, poplačala mi bo in vsi ti, ki so na seji tipografov kaj imeli zoper mene!«
 — Ali ste prigovarjali Rumici, da se opraviči pri Slavki?
 — Sem, toda Rumica je rekla, da se ne čuti krive, in da je ne more prositi.

kopaljšču. Čisto slučajno je prišla mimo. O Slavki je povedala, da je imela protekcijo v mnogih stvareh, poslovodja ji pa ni smel ničesar očitati kakor drugim delavkam. Slavke so se vsi bali, ker je izrabljala svoje zveze z ravnateljem.
 Stražnik Ivko Janković izpove, da je prijel Rumico pri vratih s kosom neporabnega papirja in ga ji vzel.
 — Ali je skrivala ta papir?
 — Ne.
 — Ali ste tudi druge prijemale zaradi take reči?
 — Da, samo drugi niso izgubili službe.

— Tisto ne. Le za zgled drugim sem ji hotel odpovedati. Toda namenil sem se, da naj bo to le začasna odpoved.
 — Pravijo, da ji niste odpovedali iz lastnega nagiba, temveč pod vplivom Slavke Djukičeve.
 — To ni res. Odpovedal sem ji iz lastnega nagiba in zaradi ugleda zavoda.
 — Pravijo, da ste bili pod Slavkinim vplivom. Sama je govorila, da lahko preko vas odpusti, kogar je hoče.
 — Nisem vedel, da je tako govorila, drugače bi jo bil priči odpustil.

Priča gđ. Jovanka Ljubičićeva

kino intervencijo odpustili 15 delavk iz markarne, mi ni znano.
 — Ali obtožujete Rumico?
 — Obtožujem jo, da jo boste kaznovali drugim za zgled.

Nekoč sem zaradi otrokove bolezn izostala štiri ure iz službe. Dva poslovodja sta me zaradi tega ostro prijela. Toda Slavka je izostajala po dve uri dopoldne in popoldne, ne da bi ji bil kdo kaj rekel. Hodila je v neko šolo; pravila mi je, da ne bo ostala v markarni, temveč pride za uradnico v upravo.
 Na vprašanje, ali je bila že kdaj kaznovana, je Jovanka pritrdila:
 — Da, pretepla sem neko svojo prijateljico, ker sem jo zalotila v postelji s svojim možem. Ker nisem mogla dckazati, so me kaznovali s tisoč Din.
 — Ali imate kaj zoper ravnatelja?
 — Jaz? Narobe! Ničesar! Naš ravnatelj je čudovit človek, le pod velikim vplivom Slavke je bil.

Priča gđ. Ružica Mladenovićeva

Nato so zaslišali ravnatelja g. Milorada Manojlovića.
 Na vprašanje predsednika g. Veljovića je odgovoril:
 — Poznal sem Rumico, toda v službi je bila samo začasno.
 — Ali so bili delavci pri vas enakopravni?
 — Vsi delavci in vse delavke so enakopravni in vsi imajo enake pravice in dolžnosti.
 — A pokojna Slavka Djukičeva?
 — Je bila kakor vsaka druga delavka.

Tako so prihajale priče za pričo. Vzljelo odločnemu tajniku ravnatelja markarne so si sodišče in poslušalci lahko napravili siko o razmerah v zavodu. Pri tej priliki je prišlo tudi na dan, da je 60 letni Ljuba Marjanović nadlegoval delavke in jih zalezoval. Toda dajmo spet besedo pričam!

Mila Doroska: S Slavko sva si bili v začetku dobri, pozneje, ko nas je začela prezirati, pa nič več. Videla sem jo z ravnateljem Manojlovićem na Tašmajdanu. To lahko prišezem. Izrabljala je njegov vpliv in odpustila vsakogar, kdor ji ni bil všeč. Tudi meni je šest mesecev pred smrtjo grozila, da me bo nagnala.

Margarita Sokolovića: Videla sem ravnatelja markarne s Slavko pri »Mostarju«. Prišel sem lahko. Vem, da me je Slavka takrat opazila, in že drugi dan me ni hotela več poznati. Mnogim je škodovala, ker so jih na njeno zahtevo odpustili. Celotno starjšo delavke so metali iz službe.

Radmila Aleksievića: Odpustili so me, češ da ni dela zame; to se je zgodilo takoj nato, ko sem videla Slavko Djukičevu pri »Mostarju« z ravnateljem Manojlovićem. Stopila je v avto in se odpeljala z njim. Videla sem ga še drugič v tramvaju z njo.

Ivanka Brenovačka: Poznala sem Slavko še kot učenko v »Samoupravi«. Bila je zelo rečna. V markarni je bila pa siromašna le v začetku, nato pa naenkrat sam luksuz, prstani in toaletle...

Ljubavni izlivi 60 letnega starca

— Vas so zaslišali tudi v zvezi z Ljubo Marjanovićem, ki je v preiskavi?
 — Da! Mojster Ljuba je mož kakih 58 ali 60 let, pa me je vzljel temu dostikrat zalezoval in — oprostite gospodje — tipal me je in tekal za menoj. Ker sem bežala pred njim in mu nisem dovolila, da bi tako ravnal z menoj, ni je odpovedal. Potem sem ga prosila, naj me vzame nazaj, on je pa, tako je vsaj rekel, šel k ravnatelju in potem povedal: »Tako, zdaj ste spet v službi! Zavzel sem se za vas, zdaj pa gledajte, da boste tudi vi dobri z menoj.«

Predsednik: Ali je ta Ljuba Marjanović še zmerom tam v službi?
 — Na žalost še zmerom.

Po premoru so poklicali ravnatelja Manojlovića in ga konfrontirali s pričami. Priče so izpovedale, kdaj in kako so ga videle, ko se je vozil z avtom s Slavko Djukičevu. On je pa odločno zatrjeval: Ni res!

Nato so se nadaljevale zaslišbe. Jelena Miličeva: Prosim, da pride v zapisnik še tole: Komisar je ne-

Zbal se je, da ne bi umrl kakor Louis Barthou

Miloš Kalušević, stavec, ki ga je Rumica ranila z nožem, je pred sodiščem tole izpovedal:
 — Bili smo ravno pri delu, ko so se nenadoma okoli pol enajstih odprla vrata. Iz sosednje delavnice so se zaslišali strahotni kriki in ječanje. Todal sem zagledal svojo ženo Jeleno, kako beži v brezumnem strahu. Izpreletelo me je, da ni morda koga stroj ubil. Nato je prišla Rumica. Nisem vedel, kaj je. Zamahnila je, ker se ji nisem umaknil, in ko sem zagledal kri, sem začutil, da sem ranjen. Strah me je postalo. Ničesar nisem mislil, le to mi je zletelo po glavi: »Tudi Louis Barthou je dobil v roko kakor jaz in je umrl. Tudi jaz bom umrl.« Potem sem začel vpliti. Ko so me obvezovali, sem videl, kako dva držita Rumico, ona je pa vpila: »Tebe bom, ker so te ženske spravile sem!«
 — Ali je bilo to po umoru?
 — Da. Toda vtisa nimam, da bi me hotela ubiti, ali raniti. Ne, tega ne morem trditi. Planila je na moje ženo.
 — Zakaj pa niste prihiti, da bi jo branili?
 — E, prava reč!
 — Kakšna se vam je zdela Rumica?
 — Malo preveč občutljiva in človek mora biti obziren z njo. Drugače je pa vrla, sposobna in poštena ženska, dobra gospodinja, delavna in častihlepna. Samo... črnogorska kri!
 — Ali jo obtožujete?
 — Seveda jo! Poškodovan sem telesno, ker mi je roka pohabljena, moralno, ker je prišlo moje ime v časopise, in materialno, ker sem ležal v bolnišnici, a tudi država je oškodovana, ker ne morem več nositi puške.
 — Kakšna se vam je zdela Slavka Djukičeva?

Umorjena Slavka je bila koketa in je prihajala na delo kakor balerina

Nato so zaslišali glavno pričo, delavko Jovanko Ljubičićevu, ki je bila dobra prijateljica pokojne Slavke in obtožuje Rumico. Njeno zasliševanje je trajalo cele tri ure.

Jovanka je izpovedala, da je delala s Slavko pri sosednjem stroju in da je po navadi videla vse, kaj se dogaja.

— Ali sta se dobro razumeli?
 — Da! Bili sva si prav dobri.
 — Kakšna je bila Slavka?
 — Zadnje čase zelo ohola. Zahtevala je, da se ji vsi klanjamo. Hotela je pokazati svojo avtoriteto.
 — Ali je imela vpliv?
 — Da, preko ravnatelja. Poročala mu je zmerom o delavkah, kakor je hotela.
 — Ali vam je kaj pravila o svojem razmerju?
 — Medve sva si bili zelo dobri. Priporočevala mi je o tem razmerju, o intimnostih pa ne. Pri neki priliki mi je na moje vprašanje rekla, da si ne more ustnie, češ da »on« tega ne mara.
 — Kaj vam je še pripovedovala?
 — Da pojde v sanatorij. In res je

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)
 Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršiti vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg.
 Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Sest mesecev pozneje se je odigrala prav tako krvava drama v neki globeli, par sto metrov od kraja, kjer so odkrili truplo nesrečne Nore.
 Mladi Sydney Ford se je peljal s svojo prijateljico v avtomobilu na ljubavni sprehod... Bilo je ravno v začetku pomladi. Mlada zaljubljenca sta pustila avto na cesti, sama sta se pa tesno objeta odpravila v varno zatišje baš poganjajočega mladega drevja. Tako sta bila zaverovana drug v drugega, da nista ničesar slišala okoli sebe. Zdažci je pa iznenada vstala pred njima grozeča postava. Preden sta se utegnula postaviti v bran, ju je pesjan že napadel. V roki je imel velik mesarski nož, oster ko britev, in se z njim najprej spravil nad moža. Sunil ga je nekajkrat v obraz, da je bil tisti mah ves krvav. A čeprav mu je po licih curljajoča kri jemala vid, se mu je vendar posrečilo zbežati in se zateči v avto. Ko se je malo osvestil, je pogumno prihitel svoji tovarišici na pomoč. Nesrečnica je bila še živa in je obupno ječala. Zverina v človeški podobi se ni zadovoljila s tem, da je nad njo nasitila svojo pohoto, temveč jo je potem še obdelovala s pestmi in nožem. Ko je morilec zagledal Sydneya Forda, se je obrnil proti njemu in ga sunil z nožem, da se je brez zavesti zgrudil na tla.

Mladi ženi se je med tem z obupnim naporom posrečilo zbežati skozi gozd. Vsa okrvavljena je

Prave izpovedujejo stvari, ki spravljajo vaše izpovedbe v dvom. Pravijo, da ste imeli simpatijo do nje, neki prič je pa Slavka sama povedala, da je v intimnih odnosih z vami in da ste jo gmotno podpirali in ji kupovali toalete.

Ravnatelj taj

Ravnatelj g. Manojlović odločno vzklikne:
 — To ni res!
 — Videli so vas na Tašmajdanu z njo, na pokopaljšču.
 — To ni res! Izključeno! S Slavko Djukičevu že ne! To ni res!
 — Nekoč sta se peljala z avtom.
 — Tudi to ni res!
 — Zakaj ste Rumici odpovedali?
 — Ko so mi sporočili, da so pri njej našli oni papir, sem rekel: »Zdaj bi ji bilo treba odpovedati.«
 — To se pravi, čakali ste, da se kaj pregreši.

— Tudi tega na vesti skrivnostni gozdni pesjan.
 Kmalu nato, v začetku prihodnje pomladi, so drvarji našli sredi med robidjem truplo neke šestnajstletne črke. Njena glava je bila tako razmesarjena, da je niso mogli spoznati. Tudi njo je očitno umorila ona zverina v človeški podobi, potem ko je zadostila nad njo svojim perverzним instinktom.

LISTEK „DRUZINSKEGA TEDNIKA“

Pesjani

(M-T) Pariz, junija.
 Na Francoskem je pred kratkim vzdignila mnogo prahu afera z malo Nicolo, dekletcem, ki so ga nekega dne na lepem pogrešili, ko se je odpravila v gozd. Policija je vpregla v preiskavo ves svoj aparat, najslavnejši detektivski so poskušali svojo srečo, policijski psi so prevohali vso okolico daleč naokrog — Nicole pa še do danes niso našli, ne njenega trupla. Policija je trdno prepričana, da je nesrečno dekletce postalo žrtev perverznezga morilca, ki jo je izmamil s seboj v gozd, jo zlorabil, potem pa ubil. Prijela je sicer nekega Soclaya, ki ga ima na sumu, da je umoril malo Nicolo — a kaj, ko mu ne morejo ničesar dokazati, mož sam pa ogorčeno taj sleherno krivdo. Tako vse kaže, da bo tragedija male Nicole ostala za zmerom nepojasnjena skrivnost.

Nekega popokdne je nabiral reven drvar dračje v tem gozdu, ko je zdažci zagledal v neki goščavi že na pol razpadlo človeško truplo. Pozneje so dognali, da so to smrtni ostanki mlade Nore Jarnettove. Drugače je pa preiskava spravila le malo na dan. Mlada žena se je bila še kot deklica udeležila neke orgije, drugo jutro se je pa sama ne vedoč kako, zagledala kot žena nekega ljubeznivega mladeniča, s katerim je preživela tisto noč. Mlada zakonca sta se imenitno razumela: ni čudo, ko pa nista živila skupaj. Nekega dne je Nora izginila z doma. Njen mož si zastran tega ni preveč belil las; tako malo mu je bilo videti žene mar, da je policija tisti dan, ko je drvar odkril v gozdu njeno truplo, nehote osumila umora veseljaka vдовca. Toda Jarnett ji je postregel s tako tehtnim alibi-jem, da mu niso mogli do živga. In vsa zadeva je počasi zaspala spanje pravičnega...

To ni bilo prvič, da je gozd služil za prizorišče zverinskemu po-

V Ameriki ljudem črncev ni dosti mar, in tako se oblasti niso ravno preveč pehale, da bi prišle morilec na sled. Toda nista še minila dva tedna po tem zverinskem umoru, ko je zavlada v Little-Rocku toliko hujša groza. Nekaj vril tesar, John Fossard, ki je imel svojo hišico tik ob gozdu, je prišel ves zbehan na policijo in povedal, da že od prejšnjega večera pogreša svojo ženo, krepko in zastavno žensko osem in dvajsetih let, mater štirih otrok. Odpeljala se je bila s konjsko vprego v mesto po razne gospodinjske potrebščine. Nekaj ur nato se je konj vrnil sam: voz je bil prazen.

Ker je bilo vse njegovo iskanje zaman, je šel nesrečni mož na policijo in obupno rotil ljudi, naj mu vendar najdejo ženo. In res so jo našli, a šele drugi dan zvečer. Uboga Maud Fossardova je bila že v poslednjih izdihljajih. Zdravniki so ugotovili, da jo je nekoč na zverinski način posilil, potem pa tako obkral z nožem, da je skoraj ni bilo moči spoznati. Čeprav je

— Na žalost je bilo že prepozno. Nesrečne mlade žene niso videli nikdar več...
 Za policijo zdaj ni bilo več dvoma, s kom ima opravka. Prav tako kakor vse prejšnje napade je imel

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

davno rekel v markarni, če ne bomo izpovedale proti ravnatelju, da nam bo dobro! Drugače nam je pa zagrozil z odpovedjo. Tudi Miloš Kalušević je pripovedoval, da za priče ne bo dobro in da bodo vsi odpušteni.

— E, tega se pa niče ne bojte.

„Izpovedala bom, če mi zajamčite, da ne bom izgubila službe...“

— Jaz ne smem ničesar izpovedati. Dva otroka imam in če izgubim službo, bosta brez kruha. Ali mi lahko zajamčite, da je ne bom izgubila, če izpovem?
— Mi vam tega ne moremo zajamčiti; saj je javnost tu!
Sofija Dvokatijeva: Odpustili so me na Slavkino zahtevo, ker me ni mogla videti. Znana reč je, da je bilo tudi Rumico tako.
Vojislav Ivanović: Imela je velike privilegije in vsi so se je bali. Nosiła je k delu pišajo in piła črno vino zaradi slabokrvnosti. Slavka je imela pred strojem veliko ogledalo, druge delavke ga pa niso imele. Govorim vam, gospodje, golo resnico, toda srce mi drhti zaradi službe, ker imam štiri otroke.

Pričo (s leve na desno): Ivanka Branovačka, Lina Bogorodská, Margita Sokolovičeva, Ljubica Nikoličeva in Radmila Aleksičeva

Srečen Neagić: Meni o umoru ni dosti znano, vem pa to, da je Ljuba Marjanović zalezoval kakih deset delavk in se jim vsiljeval. Nekatere so se mu vdajale iz strahu, da ne bi izgubila službe.

Se več priče so zaslišali, potem je pa povzel besedo državni tožilec Božidar Nešić. Toda v svojem govoru ne samo ni obsojal obtožene Rumice, temveč jo je celo branil. Branil zaradi okoliščin, v katerih je storila svoje dejanje, zaradi velike občutljivosti in razburjenosti, tem večje ker ni bila prav zdrava, saj so jo morali večkrat operirati, branil zaradi krivične odpovedi in zaradi njenega trdnega prepričanja, da ji je Slavka odžrla kruh. Saj je Slavko celo prosila, da bi jo spravila nazaj v službo, a zaman. Šele nato, ko se ji je zmešlilo pred očmi, jo je udarila z nožem.

Zaradi vsega tega je državni tožilec izpremenil kvalifikacijo njenega dejanja. Poudaril je tudi, da je Rumica znana kot izredno dobra mati in žena ter sposobna delavka, ki je uživala spoštovanje pri vseh.

Govor državnega tožila je vsa dvorana pozdravila z navdušenim plaskanjem. Mnoge delavke so se jokale, iz občinstva so se pa slišali navdušeni vzkliki: Živel državni tožilec!

Postedaj je govoril obtoženkin zagovornik Triša Kačerović. Izjavil je:

se živela, ko so jo pripeljali v bolnišnico, ni mogla povedati niti ene besedice.

Groza in strah sta dosegla višek. Ljudje so se ponoči zaklepali in nihče se ni več upal na cesto; ki je držala mimo gozda.

In glej, tedaj so nekega dne odkrili tik kraja, kjer je neznan pesjan napadel nesrečno Maudo Fossardovo, kupček ožganih kosti. Ali so mar to ostanki katere nove žrtve zverinskega morilca? Preiskali so kraj natančneje in našli en ženski čevlji in gumb z ženske obleke.

Policija je bilo sram, da se dogajajo toli strašne reči tako rekoč pred njenimi očmi, in se je to pot zagrizno spravila na delo. Po vseh hišah v mestu in okolici so se zglasili redarji in izpraševali, ali ni kje izginila katere ženska. Po dolgem iskanju se jim je res posrečilo iztekniti v neki koči moža, ki jim je priznal, da njegove žene že mesec dni ni na izpregled. Mislił je pa, da je zbežala z nekim moškim, ki ji je že nekaj časa dvoril, v Saint-Louis, in zato si zaradi tega ni dosti belil glave. Toda ko so mu pokazali čevlji in gumb, ju je pri prič spoznal; povedal je, da sta od obleke njegove žene.

To je bilo pa tudi vse, kar so mogli dognati. Morilec sam je ostal slej ko prej zavil v neprodinno temo.

Nekega popoldne je šla osem in

— Rumica je s krvavim nožem pokazala na eno izmed socialnih dram v mišlju, kjer sredi med ravnatelj in šefi izgublajo dekleta svojo nedolžnost, poročenim ženskam in materam pa toplajo njihovo dostojanstvo. Tudi Slavka je otrok delavskih staršev in je bila siromašna, toda ko je stopil v njeno življenje ravnatelj markarne, je dobila apetit in želje, ki so prese-gale njen razum. Namestu da bi svo-jo prednost izkoristila za to, da pomaga tovarišicam, jih je gnala v pogubo. Rumica nam je dala priložnost, da vidimo en sam primer iz podjetja, kjer ugledni ljudje na najnižkotnejši način počenjajo nezaslišane stvari nad ubogimi delavkami in dekletli. Rumica je prišla s črnogorskih gora, da bi našla pravico v delavnici. Tam je ni našla, našla je ni tudi na ulici. Zato ima pravico verovati, da jo bo našla tu.

Razprava je trajala cele štiri dni. Razsodbo je sodišče izreklo šele četr-ti dan razprave ob devetih zvečer. Obsodilo je Rumice Soukupovo zaradi uboja Slavke Djukičeve na nizko kaznen dveh let ječe, zaradi ranitve Kaluševića pa na 400 Dna denarne globe.

Razgovor je trajal pet minut okoli, so bili vsi polni podpisov.

Te kartone so potem izročili notranjemu ministru siru Johnu Simonu. Čeprav niso ustrezali pravilniku — prošnja bi morala bit napisana na ministrijskem papirju in sestavljena strogo po določbah za take reči — je minister vendarle obljubil, da jo bo dobrohotno proučil in priporočil kralju, da podpiše odlok o pomilostitvi.

Starci narodi bi bili videli v takšni izgubi svarilo bogov. Tudi Goeringu je šla izguba zelo do živega. Le kaj naj pomeni? Da bo padel pri Hitlerju v nemilost? Ali naj pa vidi v tem celo znak bližajoče se razorožitve?

Naj bo že tako ali tako, Goering se je vrnil s tistega sprehoda zelo slabe volje v hotel. Obljubil je lepo aagrado tistemu, kdor najde in mu prinese dragoceno bodalo. Tako menda še danes stikajo dubrovniški ribiči po morju in preiskujejo obrežje daleč naokoli, da bi našli dragoceni nož.

— Saj tega pa poznam! Wash Martin je to! Videl sem ga včeraj po kosilu, kako se je s puško odpravil z doma.
Pesjan je prebival sredi gozda, v koči, zbiti iz gline. Kakor žival je poznal samo instinkte. Kadrga je prijel spolni nagon, je šel in v gozdu prežal na ženske. Gorje žrtvi, ki mu je prišla pred oči! Ni se zadovoljil s tem, da jo je zverinsko onečastil, nego jo je sadiščino pobil do mrtvega.
Ko so ga prijeli, je skušal tajiti, toda ameriška policija razpolaga z imenitnimi sredstvi, da izsilj od hudočelcev priznanje. Tako je naposled le priznal, da je ubil mlado farmarjevo hčer. Sicer ga je pa tudi Sydney Ford, tisti, katererega je obkral z nožem, pri prič spoznal.

Vrhovno sodišče v Arkansasu je zverino v človeški podobi obsodilo na smrt in električni stol je napravil konec njegovemu perverz-nemu erotičnemu početju.

Nov dokaz, da pesjani ne žive le v pravljicah. Samo da jih roka človeške pravice le redkokdaj doseže.
(Jean Dorsenne, »Gringoirec«)

Posasti je prišel na sled neki desetleten deček. Poslušal je, ko je drugi dan njegova mati brala

Tako govori domoljub!

(S-O) Pariz, junija
»Naš patriotizem ne sme biti patri-otizem prošlosti, biti mora patriotizem sedanjosti in bodočnosti in stremeti po vsem, kar vodi k obnovi in velič-ni naše domovine.

Ta patriotizem, to je ljubezen do domovine ne glede na to, kakšna je njena politična vladavina, ne pomeni še privrženosti tistim, ki imajo oblast v rokah. Čeprav nuzim sedanjo rusko vladavino, mi nihče ne sme braniti, da ne bi ljubil Rusije, kakršna je.
Dostikrat slišim vprav neverjetne stvari. Kolikokrat srečam rojake, ki mi ne skrivajo svojega upanja, da ruska armada ne bi bila kos napadu z vzhoda ali zapada. Takšno govorjenje mi je je nerazumljivo, zakaj poraz rde-če vojske ne samo ne bi pripomnel k obnovi naše domovine, temveč bi strašno zadel Rusijo in njeno nacionalno dostojanstvo.

(Iz govora ruskega velikega kneza Dimitrija na zborovanju »Mladorusov«, društva ruskih emigrantov-legitimisti-ov.)
(»Tempse«)

Milosti prosijo

(P-W) London, junija
Tragični razplet procesa proti Almi Rattenburyjevi in njenemu ljubimcu šoferju C. P. Stonerju — naši bralci se še spominjo, da je mlada žena skočila v Temo, ko je izvedela, da so Stonerja obsodili na smrt — je šel Ang-leter tako do srea, da prihajajo dan na dan celj šopi peticij za pomilostitev obsojenega šoferja.

Prvo prošnjo za pomilostitev so on-dan predložili v parlamentu. Ker po-slaneč, ki se je zavzel za Stonerja, ni imel pri roki čistega papirja, je kratko malo vzel iz prve aktovke, ki mu je prišla pod roko, štiri kose kartona in jih nosil svojim tovarišem v podpis.

Še preden je bilo pet minut okoli, so bili vsi polni podpisov.

Moderna Carmen

(S-L) Madrid, junija.
V španskem mestu Malagi se je pred kratkim prav žalostno končala neka bikoborba.

Vsi gledalci so bili prepričani, da bo zmagovalac dneva Vittorio Gon-zalez, ki se je že večkrat sijajno ob-nesel. Tokrat je bil pa tako neroden in se je tako okorno izmikal biku, da ga je ta kar na lepem sunil pre-dse in nabodel na rogove.

Občinstvo, ki je Gonzaleza poznalo kot spretnega borca, si je takoj pričelo šušljati, da tu nekaj ne more biti v redu. Policija je pričela poiz-

vedovati in reš je prišla na sled pre-senetljivim stvarim.
Tik pred bikoborbo je bila Gonza-lezova ljubica povabila bikoborca v svoje stanovanje, češ da mora z njim govoriti. Gonzalez je res prišel. Ne-srečnež ni vedel, da je vročekrvno dekle prišlo na sled njegovi izneveri. Lepa Carmen se je delala na moč lju-beznivo in zaljubljeno in je h koncu postregla svojemu junaku še s ča-jem. Toda skrivaj je bila našla vanj hudo uspavalo, hoteč ga tako spraviti ob moč. Vedela je, da potem ne bo kos razjarjenemu biku — a ravno to ji bo najlepše masčevanje za njegovo nezvestobo.

Kaj se je potem zgodilo, smo že povedali. Ljubosumno Carmen so se-veda zaprli; sodili jo bodo kot po-sredno morilko.

Modni nasveti

(O-K) Newyork, junija
Znana filmska igralka Jean Harlow je zaupala nekemu žurnalistu, katerim desetim pravilom se ina zahvaliti za svojo ljubkost. Poslušajte jih še vi:

1. Oblači se zmerom v istem slogu.
2. Kupuj malo pa tisto dobro.
3. Ne nosi preveč nakila.
4. Ne zbučaj s svojo obleko preveč pozornosti, da ne preuapneš občudo-vanja.
5. Bodi skrbna pri izberi barv.
6. Prilagodi modo svoji osebnosti.
7. Vse žrtvuj za linijo.
8. Ne nosi ničesar, kar ti ne ugaja.
9. Izgibaj se prenapetosti mode.
10. Obleci zmerom tisto, kar je naj-bolj v skladu z okoliščinami.

Izvrsten je Dr. OETKER - ja glas, prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

V službi morale

(O-I) Pariz, junija
V nekem francoskem podeželskem gnezdu se je moral zagovarjati monsieur Jean P. zaradi izsiljevanja. Mož se je že nekaj časa ukvarjal s kaj nenavadno obrtjo: prežal je na ženske, ko so se vračale s ljubavnih sestau-kov... in se jim izdajal za detektiva njihovega moža.
Vse drugo si lahko mislite. Prestra-sene danice so ga za božjo voljo pro-sile, naj jim vendar pomaga in jih ne izda. Že zaradi otrok ne — kaj bodo ubogi črvički počeli, če se zakon raz-bije? Kajpada so mu bile rade volje pripravljene poplačati njegovo zamo-ljivost.
»Koliko vam je obljubil moj mož?«
»Pet sto frankov, gospa.«
»Nate, tu imate polovico, ostanek vam pošljem po pošti.«
Nekega dne je pa prišlo, do česar je moral priti: moža so razkrinkali. Moral je s pravim detektivom na poli-cijo. Te dni se je zagovarjal pred sodniki.
»Kaj hočete, gospod prezident — nastopal sem v službi morale. Katero-koli gospo sem ustavil, ni v drugo nič več šla na pot greha: že in strahu ne.«
Toda sodišče se temu velelehtnemu razlogu ni dalo ugnati: monsieur P. je dobil pol leta zastonj oskrbo na državne stroške...

Ženske in cigarete

(P) Pariz, junija
Ondan so imeli v Parizu zanimiv shod. Nežni spol je napovedal tobaku boj. Zdravnica dr. Prostova je vedela, kje bo Evine hčere najlaglje zgrabi-la: pri koketnosti in ničemurnosti. In moramo ji priznati, da je svoj proces z Nicotovim zeliščem temeljito opravi-la. Razlagala je svojim tovarišicam, da dobe kadilke cigaret blede in me-ldo polt, neblago dišečo sapo, rumene zobe in kaj vem kaj še vse. Tudi vnet-je očesne veznice in notranje molnje naj bi bile posledica kajenja.
Več ljubkih dam je smejše se ug-o-varjalo s cigareto v ustih in... blešče-če belimi zobmi. Da ste jih videli, ka-ko so navdušeno pritrjevale zastopni-ku tobačne tovarne g. Brillul! Saj je pa tudi tehtno in zgovorno zagovarjal svojega ubogega klienta. Tobak je naj-cenejše razvedrilo preprostemu delav-cu, je dejal, bistrosti duhovnega delav-ca takisto ni v kvar (samo Tardieuja poglejte!) in sladkoba glasu od njega tudi ne trpi (je spomnite se Brianda!). Kaj ni bil mar celo Caruso kadilec?

Po končanem predavanju so pred vrati ljubka dekleta delila najbolj dehlje izdelke francoske tobačne uprave. In glej: tiste dame, ki so prej najgorčeneje nastopale proti tobaku, so se zdaj najbolj pulile za cigarete. Kajeenje je sicer grda reč, a če dobiš cigareto zastonj, in še tako do-bro povrh, vendar na gre, da bi jo človek prezrl!

Ameriški imenitniki na potovanju

(S-O) Pariz, junija
Prve vožnje francoskega veleparni-ka »Normandie« iz Newyorka v Pa-riz se je udeležila tudi Madeleine Ja-cobova, posebna poročevalka pariške-ga »Oeuvra«. Po povratku je napisala v svojem listu zanimivo poročilo o živ-ljenju in vrvenju na razkošni ladji. Iz njega povzemamo tole sličico:
Med drugimi ameriškim gosti sta tudi dva mladeniča, po vsem videzu sodče sinova bogatih staršev. Oba ima-ta ves polno dragocenih prstanov na rokah in lepe zapestnice, v obraz sta pa malone mlečna in noge imata drobne ko dva šolarja. Ker vendar ne gre, da bi plesala drug z drugim, sta prosila mojo prijateljico Marietto, biv-šo manekenko, zdaj poročeno z vele-uglednim Francozom, za tango. In med tem ko se je mlajši sanjavo vr-tel z njo, je drugi pristopil k meni in me povabil na cocktail.
Rekla sem mu, da ne pijem. Tedaj mi je ponudil cigaretnico.
»Have a cigarette?« (Izvolite ciga-reto?)
»Hvala, ne kadim!«
»O, potem ste pa gotovo devicat Oprosilite!«

Dobro došli!

Prihodnje dni se zbere na evha-rističnem kongresu v Ljubljani okoli 80.000 ljudi iz Slovenije in Jugoslavije in iz vseh krajev v tujni, kjer prebivajo Slovenci; celo iz daljnje Amerike so napovedani gosti. Tako bo Ljubljana zrasla za to veliko cerkveno slavnost v praveco velemesto s skoraj 150 tisoč prebivalec. Iskreno pozdravljamo drage naše rojake-goste v beli Ljubljani in jim kličemo od srca: Dobro došli!

Smrtne obsodbe brez priziva

(Q-W) Pariz, junija
Se mnogo Francozov samih ne ve, da imajo v svoji domovini sodnike, ki lahko izrečejo smrtno obsodbo brez priziva in dajo, če le hočejo, obsoje-nca na mestu usmrtiti, ne da bi ga mo-gel predsednik republike pomilostiti.
To so neki izredni mirovni sodniki; svojo nezaslišano oblast imajo po ne-kem starem zakonu še iz dobe revo-lucije, ki je še danes v veljavi.
Zakon velja le za primere kužnih bolezni: če bi kdo prestopil tedaj zdravstveno pregrajo, ne da bi se dal zdravnikom preiskati, ga sme mirovni sodnik pri prvi obsoditi na smrt!
Nu, to pot je bil zakon trši od prakse: od časov revolucije pa do da-nšnjega dne niso po tem zakonu še nikogar usmrtili.

Skrivnostni doživljaji polkovnika Lawrencea

Lawrence razkrinka nevarnega vohuna

Skrivnostna afera, ki so jo šele po vojni do kraja razjasnili

(Gl. štev. 22, 23 in 24)

Legel je takoj, zaspal pa vendar ni. Pripovedoval je Maxwellu, kako je opravil, in mu naročil:

»Film in opis strojnice z merami vred je treba nemudoma poslati v London. Vse skupaj morate vdati v aluminaste cevke in jih privezati dvema goloboma pismonošema na nožge. Dragi Maxwell, odkril sem veliko skrivnost. Storil sem svoji domovini in Francozom prav gotovo največjo uslugo, od kar živim. Prepričan sem, da bodo čez tri dni tudi naša letala streljala iz prav takih strojnic na Nemece!»

Maxwell je stekel h golobnjaku in prinesel dva najzanesljivejša goloba. Privezal je obema aluminaste cevke z dragocenimi podatki o nemških strojnicah. Goloba sta odletela v trdo noč.

Ob devetih predpoldne sta se spustila goloba v Londonu na dvorišče nekega člana Intelligence-Servicea, ki je ves dragoceni material takoj odnesel generalnemu štabu.

Čez tri dni se je King srečno vrnil v London. Vsi tovariši so mu pristrano čestitali k velikemu uspehu.

King je prinesel Angležem in Francozom tako točne mere nemških strojnic, spopolnjene s fotografijami, da so zavzniki lahko že čez nekaj dni izdelali v svojih tovarnah prav take in jih postavili v svoja letala.

Ko so v nemškem generalnem štabu izvedeli, da streljajo tudi Angleži in Francozi iz premičnih strojnic na letalih, so si zaman belili glavo, od kod so neki izvedeli za njihovo skrivnost. Na vse pretege so iskali izdajalca, vendar ga niso mogli najti. Sumili so sicer onega nadstevilnega mehanika — a kaj, ko niso mogli nikoli dognati, kdo naj bi bil...

V

Spomladi 1916. leta se je mudil polkovnik Lawrence, skrit za skromnim imenom Charlesa Kinga, v Arabiji. Oblečen je bil v obleko arabskega jahalca, ko so ga nekoč napadli Beduini, ki jim je bilo ropanje popotnikov poklic. Polkovnika Lawrencea je neki Beduin hudo ranil. Na srečo je imel hitrega konja, ki ga je srečno prinesel do Bagdada.

Tam se je s ponarejenimi listinami vtihotal v bolnišnico, ki jo je čez nekaj tednov zdrav zapustil. Od onod se je vrnil v London in se javil v štabu Intelligence-Servicea.

Takrat je bila svetovna vojna v polnem razvoju, zato so Kinga z veseljem sprejeli in mu koj zaupali važno potovanje v Turčijo, od koder naj bi prinesel važne vojaške listine in načrte o Dardanelah. Kingu so v Londonu ponaredili potni list turškega protivohuna tako dovršeno, da se je lahko brez skrbi odpravil proti vzhodu.

Ko je prispel v Carigrad, se je javil s svojimi ponarejenimi listinami kar pri šefu turške protivohunske službe. Major Rahatmin ga je prijazno sprejel in ga povabil za prihodnji dan v svojo pisarno. Nameraval mu je izročiti skrivne načrte Dardanel in celo zbirko turških šifer.

King se je drugega dne točno ob dogovorjeni uri javil v predsobju majorjeve pisarne. Sreč se mu je kar smejalo, saj je speljal šefa turške protivohunske službe na led. Vendar se mu je za malo zdelo, da to kar brez nevarnosti dobil tako važne listine, ki je mislil, da se bo moral zanje hudo boriti.

Nenadoma sta odjeknila iz majorjeve sobe dva ostra strela. King, ki je bil vratom najbližnji, je skočil v njegovo sobo in videl kako se je major hropče sklanjal čez pisalnik. Tajni predal njegove miznice je bil odprt. King je bil prepričan, da so prav v njem ležali važni načrti, ki mu jih je nameraval izročiti.

Trenutek nato so pritekli v poveljnikovo sobo častniki in podčastniki protivohunskega urada. Okno v sobi je bilo odprto in bilo je na dlani, da je morilec pobegnil skozi to okno. Toda poizvedovanja za morilecem so bila zaman.

King je izvedel od častnikov, da je bil major Rahatmin hud sovražnik angleških vohunov, zato jih je preganjal na vse kriplice. Povedali so mu celo, da je imel cel kup zasebnih slik angleških vohunov, toda prav te je, kakor se je zdelo, odnesel napadalec s seboj.

Vse je kazalo, da je moral biti morilec prijatelj angleških vohunov; najbrž torej kakšen Kingov tovariš, ki je minuto pred njim odnesel polkovniku one listine, po katerih se je bil sam pripeljal iz Londona.

King je ostal še nekaj dni v Carigradu. Vsak dan je prihajal v tur-

ški protivohunski urad, da bi morda le še kaj izvedel, kar bi bilo Angležem v prid. Turki so pa bili tako zakrknjeni in vase zaprti, da se mu kljub vsej spretnosti ni posrečilo ničesar izvedeti.

Edino, kar ga je tolažilo ob odhodu iz Carigrada, je bilo to, da so hkratu z načrti in vojaškimi znaki izginile tudi fotografije njegovih angleških tovarišev, ki bi jih bili Turki prav gotovo obesili na prvi drog. Skrivnost pa, da je bil nekoč tako drzen in ubil v zastraženem protivohunskem uradu visokega častnika turške vojske, mu ni dala miru. Ta negotovost ga je mučila vse do leta 1922.

Ko se je King vrnil v London, ga je poveljnik Intelligence-Servicea, Mac Keen, pristrčno sprejel:

»No, to ste pa hitro opravili, prijatelj!»

»Opravil? Praznih rok sem se vrnil!»

»Ali mar niste prinesli načrtov in šifer?»

»Ne! King je Macu Keenu na dolgo in široko povedal, kako se je vse to zgodilo v Carigradu.

»Čudno, še do danes nismo prejeli tistih načrtov. Vendar se mi zdi, da je bil oni neznanec naš tovariš.»

»Sam Bog si ga vedi, Mack Keen, če je bil res naš. Ne razumem te stvari, in zdi se mi zelo zamotana.»

Mesec dni kasneje je prejel Mac Keen iz Turčije poročilo, da morilec majorja Rahatmina ni ukradel vojaških načrtov, temveč samo slike angleških vohunov. Kingu je bila videti zdaj stvar še vse bolj skrivnostna. Mac Keen je celo menil, da so Turki morda Kinga spoznali, in

umor kar tako vprizarili, da bi ga speljali na led. King pa ni mislil tako! Zanj se mu je zdela žrtev tako sposobnega turškega častnika prevelika.

Leta 1922, ko je bil King uradnik v ministrstvu za zunanje zadeve v Londonu, je slučajno prišel skrivnosti umora izza leta 1916 na sled.

Nekega dne je srečal svojega starega znanca, ki se je med vojno potikal po Turčiji pod lažnim imenom Oliverja Nellinga.

Nelling je pričel kakor v opravičilo pripovedovati Kingu tole zgodbo:

»Leta 1916 sem bil na Turškem. Prav tisti dan, ko ste prišli vi k majorju Rahatminu, sem bil pred vami že jaz pri njem. Seveda sem prišel tja s prav tako ponarejenimi listinami kakor vi. Majorja je bil moral povprašati po nekih važnih vojaških zadevah.

Nenadoma me je pa major spoznal. Ostro me je pogledal in me mrzlo vprašal: »Kdo ste? Z najnedolžnejšim obrazom sem mu hotel dopovedati, da sem agent protivohunskega urada v Carigradu. Toda tedaj se je zadržal name: »Lažete!« Odprl je skriven predal svojega pisalnika in potegnil iz njega šop fotografij. Kot ris sem zapičil svoje oči v naslov ovitka. V francoščini je bilo napisano: »Slike angleških agentov.»

Šlo mi je za vrat. Videl sem, da je major že iztegnil roko in hotel pritisniti na gumb električnega zvonca. Razumite me, King, tisto zvonjenje bi zame pomenilo smrt na vesalnih.

Niti trenutka nisem smel več izgubiti. Potegnil sem samokres in dvakrat zapored ustrelil. Nato sem pa pograbil fotografije in skočil skozi okno. Čeprav sem se prav dobro zavedal zavrženosti svojega početja, mi je vendar nekoliko odleglo, ko sem pomislil, da sem rešil iz pesti tega krvoločnega več tucatov svojih angleških tovarišev.»

King je pa prijatelja potolažil: »Saj niste edini vohun, ki je moral ubijati, da je rešil svojo kožo. Bila je pač vojna.»

VI

Med vojno je delal hude preglavice angleškemu Intelligence-Serviceu neki nevaren in prefrigan nemški vohun. Pohajal je po Angleškem in Ameriki kakor bi bil tam doma. Angleži so ga poznali pod imenom Oskarja Wernerja, toda vedeli so, da je to samo privzeto ime.

Vsi poizkusi angleškega Intelligence-Servicea, da bi dobili tega prekanega Nemca v roke, so ostali jalovi. Zato so ga angleški agenti krstili za »vohuna, ki se ne da prijati«. Mac Keen je bil zaradi tega že ves obupan, tedaj se je pa spomnil polkovnika Lawrencea, ki bi utegnil edini priti temu skrivnostnemu tuju na sled. Premišljeval je, kje bi Lawrencea steknil; zakaj zanj ni nihče nikoli vedel, kje je in kod hodi.

Kakor nalašč se je čez nekaj dni zglašil Charles King pri poveljniku angleškega protivohunskega urada. Z nepopisnim veseljem ga je Keen sprejel in ga naprosil, naj prične takoj in z vso vnamo iskati skrivnostnega Oskarja Wernerja.

Tega tiča je poznal King še iz Arabije. Nedavno ga je bil tam srečal. Vohunil je za Turke, pred vojno je bil pa v nemški vohunski službi.

Edino dobro je bilo to, da Werner ni poznal Kinga v civilu. V Arabiji ga je srečal preoblečen v arabskega jahalca.

Slučajno je imel King neko fotografijo tega Wernerja, izza časa, ko je bil še nemški mornariški častnik. Slika je bila tako dobra in značilna, da bi bil King glavo stavil, da ga bo po njej med tisoči spoznal.

Telefoniral je Williamu Dicksonu, svojemu dobremu prijatelju in tovarišu. Vedel je, da je bil ta že nekoč imel opravke z Wernerjem.

Dickson je povabil Kinga k sebi na dom in mu pokazal pravkar došlo pismo svojega ameriškega prijatelja; pisal mu je o nekem sumljivem Nemcu, ki potuje za neko newyorško tvrdko po Špankem. V pismu mu je ameriški prijatelj poročal, da se je ta skrivnostni Nemec pred kratkim vkrcal na neki ameriški parnik, ki je vozil na špansko večje zaloge bencina in živil.

Ob prihodu parnika na špansko so uradniki ameriškega Secret-Servicea ugotovili, da je prispel parnik skoraj brez vsakršne zaloge na cilj. Zdelo se je torej, da se je ta Nemec med potom iznebil svojega tovora; bržčas je spotoma založil nemške podmornice z živčevjem in bencinom.

Po osebnem opisu, ki ga je ameriški agent sporočil Dicksonu, je King takoj sklepal, da utegne biti skrivnostni potnik newyorške tvrdke samo Oskar Werner, zakaj nihče drugi ne bi bil tako predrzen, da bi poleg svoje službe izvrševal še tako nevarne vohunske zadeve.

Takrat je bila Amerika že v vojni z Nemčijo. Vsekako je bilo to, kar je počel Werner, v nasprotju z ameriškimi zakoni in bi ga bili prav gotovo obesili, če bi bili za gotovo vedeli, da je izkrcal tovor med potjo.

King in Dickson sta stvar na dolgo in široko preresetavala. King je h koncu naprosil Dicksona, naj ga spremlja v Newyork.

»Misliš, da bi šla Wernerja tja iskat? Dobro, grem s teboj! Bojim

Dr. Milan Stojadinović je po Jevtičevem odstopu sestavil vlado pomirnice. Notranje ministrstvo je prevzel v novi vladi bivši ministrski predsednik dr. Anton Korošec.

se pa, da nama tiček med tem ne uide!»

»Ne bo, ne bo! Odpeljala se bova z najhitrejšim parnikom. Prav gotovo ga bova ulovila in mu prekrižala račune.»

Kingu je obraz kar sijal; vendar se mu je spet ponudila prilika, da bo storil svoji domovini veliko uslugo.

Še preden sta se King in Dickson vkrcala na ladjo, je prejel Dickson iz Amerike brzjavko od svojega prijatelja, da se je skrivnostni Nemec odpeljal proti Angleški s parnikom »Lincoln«, ki bo pristal okoli 20. decembra v pristanišču Plymouthu!

Imela sta še prav toliko časa, da sta lahko prišla v Plymouth. Z majhno zamudo je pristal parnik »Lincoln« v pristanišču. King in Dickson sta stala na mostiču in si natanko ogledovala potnike.

Zdajci je King s svojim orlovskim očesom opazil Oskarja Wernerja. Bil je zelo elegantno oblečen in je imel temne naočnike, ki so mu zakrivali oči.

Elegantni potnik je malomarno izročil ladijskemu pregledniku svoj potni list, tedaj sta pa pristopila King in Dickson k njemu in ga prosila, naj ju spremi v policijsko pisarno. Dostojanstveno in mirno je šel tuje z njima.

King je bil sam zase trdno prepričan, da mu stoji Werner nasproti, vendar je za to potreboval tehtnih dokazov.

Ko so prišli vsi trije v policijsko pisarno, je stopil k Wernerju in mu s hitrim gibom snel naočnike.

»Zakaj pa nosite očala? Saj vendar prav dobro vidite!»

Nemški vohun niti trenil ni. Samozavestno je odvrnil:

»To je moja zasebna stvar, ki vam ni prav nič mar!»

Takrat je King naprosil Dicksona, naj pazljivo pregleda potnikovo prtljago. To se je zgodilo. Toda v kovčegu je našel samo neki angleški roman, ovit v zemljevid Angleške, Francoske in dela zapadne Evrope s Španjo vred. Zemljevid je bil angleškega izvora.

Ta stvar seveda ni bila sumljiva in King se je je pripravil, da bi se neznanec opravičil. Sam pri sebi je pa vendarle sklenil, da mu bo ostal za petami.

Videč, da angleška policijska agenta nista ničesar našla, je tuju zrasel greben:

»Na konzulatu se bom pritožil zaradi takšnega predrznega nasilstva. Podanik njegovega veličanstva švedskega kralja sem in stojim pod njegovo zaščito. Ne dovolim...«

»Stojte, prijatelj!« je tedaj zaklical Dickson in z žeparsko spretnostjo segel tuju v žep suknjica. Potegnil je iz njega prozoren kos celuloida, ki je bil videti kakor celuloid.

»Kaj je to, mister?« ga je vprašal King.

Werner je molčal, vendar ni mogel skriti, da ga je to odkritje vrogo s tira. King si je ogledoval celuloidni papir, potlej je pa razvil knjigo in položil prozorni papir na zemljevid.

Opazil je kaj čudne stvari. Na zemljevidu se je pod celuloidom pojavilo vse polno števil in raznih napisov!

Brez dvoma je bil ta zemljevid od sil važna vohunska listina, ki jo je hotel Werner vtihotali v Nemčijo.

Dickson je tuja takoj uklenil. Zasačeni vohun je trepetal po vsem životu.

King je pa sedel za pisalnik in pričel reševati skrivnost zemljevida. Težka naloga je bila to, toda Kingu ne bi nihče mogel z ničimer bolj ustreci kakor s takšnimi zapletenimi nalogami.

Ugotovil je, da je bila na Wernerjevem zemljevidu natanko označena lega vseh nemških podmornic, ki so na debelem morju čakale poročil nemških vohunov in sprejemale tovore živil za Nemece.

Po Kingovih odkritjih je angleški protivohunski urad takoj obvestil bojno brodogve o legi nemških podmornic. Ze čez nekaj dni so Angleži spustili dvanaest nemških podmornic v zrak. Nemci so se temu seveda čudili, zakaj niti sanjalo se jim ni, da so Angleži prijeli njihovega vsečega vohuna Oskarja Wernerja.

Werner je prišel pred vojno sodišče in je vse priznal. Obsodili so ga na smrt. Na morišče je šel mirno in vdan v usodo.

Čeprav je imel King prvi ugrabitvi Wernerja prvo in največjo zaslug, je bil vendar tako skromen, da je prepustil vso čast svojemu prijatelju Dicksonu.

VII

Vsem, ki z zanimanjem sledite pustolovskim dogodivščinam polkovnika Thomasa Edwarda Lawrencea, bo gotovo všeč, če jih seznanimo z njegovim zanimivim življenjepismom izza dobe, ko še ni bil slaven vohun. Lawrenceov oče je želel, da bi mu

sin Edward postal poljedelec. Lawrencea pa življenje na kmetih ni mikalo, zato je že leta 1901 s trinajstimi leti odšel na Francosko. Tam je hodil na neko jezuitsko gimnazijo, vendar ni bil niti dober niti poslušen dijak. Strogi samostanski profesorji so ga kaj radi kaznovali in ga zapirali v samotno celico. S tem so pa Lawrenceu le ustregli, zakaj samoto je ljubil nad vse.

(Dalje prihodnjič)

Skrivnost „Letečega Holandca“

Zlovešče srečanje na širokem morju. — Ljubosumnostna drama na jadrnici. — Po 60 letih razvozilana upanka.

(T-I) Southampton, junija

Več ko šestdeset let je tega, ko je ameriški parnik »Dei Gratias« nekega dne počasi vozil proti Evropi in zagledal blizu Gibraltarja veliko jadrnico, ki jo je veter gnal naravnost proti njemu. Na palubi, čudno, niso uzrli nikogar: klicali so in dajali znamenja — nič. Zdaj so tudi lahko že ime prebrali: »Marie Céleste« (Marija Neboška). Le z največjo težavo je kapitan izmaneviral svoj parnik v smeri skrivnostne jadrnice.

Ker se mu je pa zadeva zdela preveč zagonetna, je potem izpremenil smer in začel jadrnico zasledovati. Veter je malo popustil in tako jo je kmalu dohitel in jo vzel v priprago.

Drugi dan je American priplul z »najdenčkom« v gibraltarsko luko. Ko je začel pripovedovati, kaj je doživel na debelem morju, so ljudje odpirali ušesa in usta. Saj se je slišalo kakor nova izdaja povesti o Letečem Holandcu, ne pa kakor poročilo tregnega pomorščaka angleškemu in amerškemu pomorskememu uradu.

Na jadrnici »Marie Céleste« ni bil kapitan po tem poročilu srečal žive duše. A tudi mrličev ni bilo nikoder. Nikjer nikakega nerada — narobe: v obednici na primer je bilo kosilo lepo pripravljeno, le gostov ni bilo nikjer. Ladijske knjige so bile takisto v redu; zapiski so segali tja do tistega dne tik preden so zagledali jadrnico v bližini Gibraltarja. Kaj se je zgodilo z »Marijo Neboško«? Vprašanje, ki nihče ni vedel odgovora nanj...

To se je pripetilo pred kakimi šestdesetimi leti. Od takrat so si pomorščaki vsega sveta zaman ubijali glavo, kaj se je zgodilo s skrivnostno jadrnico. Res, tudi dan današnji poznamo »pošastne ladje«, ki blodijo brez gospodarja po oceanih. Toda kdaj ste že slišali, da bi ladijska razbitina plula s pripravljenim kosilom a brez posadke z vsem vetrom proti ravniku?...

Jadrnica je imela pri odhodu 24 mož in kapitana. Kam so izginili? Morskih razbojnikov v teh krajih po navadi ni. Kakšna skrivnost je tu po sredi? Sama vprašanja brez odgovorov...

Dogodivščina z »Marijo Neboško« se je še zdaj, dobrih šestdeset let pozneje, zdela tako skrivnostna in nepojasnjena, da si je neka paroplovna komisija prostovoljno nadela nalogo, da jo razčisti. Neki pomorski častnik si je preskrbel natančen seznam vsega moštva »Marije Neboške« in s tem seznamom v roki so potem preiskali vse angleške mornarske domove. Če je subjekt kateri mornar živ prišel na suho, je moral po človeški pameti prebiti svoje stare dni v takem domu. In res so odkrili enega izmed njih: nekdanjega ladijskega kuharja Johna Pebertona.

Njegova izpovedba je skrivnost »Marije Neboške« popolnoma pojasnila. »Jadrni smo takrat pod zapovedništvom kapitana Brigga,« je pripovedoval Peberton. »Kapitan je vzel s seboj svojo lepo ženo. Večkrat smo videli, kako je lepo kapitanovo zalevalo drugi častnik. Dokler ni nekega dne prišlo do odkritega nastopa med njim in kapitanom. Kmalu potem smo doživeli hud vihar. Drugi častnik — Hullogg mu je bilo ime — je bil pravec orjak, in njegova zaslug je, da smo jadrnico rešili iz viharja, ko je kapitan že obupal nad njo.

Toda ko je orkan minil, so našli mlado kapitanovo ženo mrtvo pod njenim klavirjem, ki ga je bil vihar prevrnil nanjo. Dvo uri nato, ko smo nesrečno ženo na mornarski način spustili v morje, je Hullogg blizu Azorov izgubil brez sledu. Kaj se je zgodilo, smo mogli le slutiti, in slutiti smo prav, zakaj drugo jutro tudi kapitana ni bilo nikjer več...

Posadka se je bala, da ne bi nje obdolžili, da je imela pri tej tragični stvari svoje prste vmes, zato smo koj, ko se je prikazala španska obala, spustili oba naša čolna v morje in se izkrcali. Le jaz in neki mornarič sva ostala na jadrnici — in tam naju je tudi našel kapitan parnika »Dei Gratias«. Njegovo poročilo je bilo namreč lažno, toda obljubil nama je leno nagrado, če bova molčala. Zakaj najdenino za jadrnico je smel dobiti le taja, če pripelje ladjo v pristanišče popolnoma prazno. Ker sva pa midva molčala, je lahko to storil.

Takšna je vsa skrivnost pošastne ladje »Marie Céleste«...

Za god in praznik mati dobro ve, otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesle!

Roman o ljubezni

Napisal Claude Laverrière

V dragoceno opremljenem salonu je kramljala Marija Luiza s svojimi prijatelji.

»Saj vendar ne boste trdili, da ste svojo mojstrovino iztresli kar iz rokava?« je menil nekdo izmed gostov.

»In vendar je bilo tako! Nikdar nisem čutila pisateljske žilice. Mladost mi je potekala mirno in tiho. Nikoli se nisem skušala z zlaganjem pesmic, pa tudi sicer nisem prepuščala svoji dobri materi. Prepričana sem bila, da mi bo tudi moja ona našla. In tako se je tudi zgodilo.

Ko mi je bilo osemnajst let, sem se poročila z višjim uradnikom našega mesta. Bodi mu lahka zemljica! Bil je klen možak, dobro vzgojen in že nekoliko siv, ko sva se vzela. Niti na poročno potovanja nisva šla. Prvič sem zapustila svojo rodno hišo, ko sem se preselila k tašči. Tam se je moje preprosto življenje spet preprosto nadaljevalo. Minila so tri leta, a otrok nisem imela. To me je hudo žalostilo. Kadarkoli bi bil moj mož lahko napredoval v službi, je hvaležno odklonil, zakaj vsako povisvanje bi bilo zvezano s premeščitvijo. Jaz tega nisem razumela, mojim staršem je bilo pa tako prav in vseč.

Pričela sem se dolgočasiti. Ker tega občutka do takrat še nisem poznala, mi je bilo čudno pri duši in vznemirjala sem se. Premišljevala sem, zakaj neki tako bogovdano prenašam to dolgočasje in zakaj doslej tega še nikoli nisem občutila. Konec koncev se mi je pa le zasvetilo. Bolna sem bržčas, sem si dejala! Možno mi je nasvetoval, naj obiščem našega starega domačega zdravnika. Ta je pa bil zaradi neke nalezljive bolezni na kmetih tako prezaposlen, da mi je svetoval, naj obiščem njegovega nečaka Freda, še mladega, a prav dobrega zdravnika. Ta mi je zapisal vsa mogoča zdravila in mi obljubil, da bo pazil name.

Takoj drugo jutro sem se zdelala sama sebi bolj zdrava. Otrsla sem se tiste medlosti, ki me je v poslednjih dneh tako čudno mučila in mi jemala veselje do življenja. Nenadoma sem odkrila v sebi željo po solncu, po gozdovih, po rožah... Še prejšnji dan se mi je zdelo nekaj čisto nemogočega in pustega, da bi šla na sprehod; toda tisto jutro so mi postali zoprti vsi ljudje okrog mene, vse hiše in ozke ulice našega mesta.

Pri obedu je moj mož opazil spremembo. Dejal mi je: »Takile namišljeni bolniki ozdravijo časih, če samo zdravnika vidijo!« Ta njegova pripomba se mi je zdelala skrivnostna; kakor da bi bil kos resnice v njej. Skoraj vsak dan sem šla k mlademu zdravniku. Kmalu sem čutila, kako se mi vračajo moči, kako mi polje kri po žilah, vedela pa nisem, od kod in zakaj takšna sprememba. Postala sem vesela in uživala prekrasno pomlad. Hodila sem na sprehode v bližnje loke in gozdove. Povsod me je spremljala tiha sene, senca z majhnimi brčicami, ki ji je bilo Fred ime... Pogovarjala sem se s to senco, tožila sem ji svoje bolečine... in kmalu sem jo morala neprestano čutiti poleg sebe, drugače sem bila kar nesrečna... Lepega jutra, ko je rosni španski bezeg dehtel pod mojim oknom, sem pisala tej svoji sencu pismo. Tikala sem jo... Nežno sem jo ljubkovala z besedami... pripovedovala sem ji, da ne morem brez nje... Pero mi je kar teklo po papirju. Pisala sem in pisala. Moje besede so postajale zanosnejše... »Saj vendar ne boste trdili, da ste svojo mojstrovino iztresli kar iz rokava?« je menil nekdo izmed gostov.

pa le zasvetilo. Bolna sem bržčas, sem si dejala! Možno mi je nasvetoval, naj obiščem našega starega domačega zdravnika. Ta je pa bil zaradi neke nalezljive bolezni na kmetih tako prezaposlen, da mi je svetoval, naj obiščem njegovega nečaka Freda, še mladega, a prav dobrega zdravnika. Ta mi je zapisal vsa mogoča zdravila in mi obljubil, da bo pazil name.

Takoj drugo jutro sem se zdelala sama sebi bolj zdrava. Otrsla sem se tiste medlosti, ki me je v poslednjih dneh tako čudno mučila in mi jemala veselje do življenja. Nenadoma sem odkrila v sebi željo po solncu, po gozdovih, po rožah... Še prejšnji dan se mi je zdelo nekaj čisto nemogočega in pustega, da bi šla na sprehod; toda tisto jutro so mi postali zoprti vsi ljudje okrog mene, vse hiše in ozke ulice našega mesta.

Pri obedu je moj mož opazil spremembo. Dejal mi je: »Takile namišljeni bolniki ozdravijo časih, če samo zdravnika vidijo!« Ta njegova pripomba se mi je zdelala skrivnostna; kakor da bi bil kos resnice v njej. Skoraj vsak dan sem šla k mlademu zdravniku. Kmalu sem čutila, kako se mi vračajo moči, kako mi polje kri po žilah, vedela pa nisem, od kod in zakaj takšna sprememba.

Postala sem vesela in uživala prekrasno pomlad. Hodila sem na sprehode v bližnje loke in gozdove. Povsod me je spremljala tiha sene, senca z majhnimi brčicami, ki ji je bilo Fred ime... Pogovarjala sem se s to senco, tožila sem ji svoje bolečine... in kmalu sem jo morala neprestano čutiti poleg sebe, drugače sem bila kar nesrečna... Lepega jutra, ko je rosni španski bezeg dehtel pod mojim oknom, sem pisala tej svoji sencu pismo. Tikala sem jo... Nežno sem jo ljubkovala z besedami... pripovedovala sem ji, da ne morem brez nje... Pero mi je kar teklo po papirju. Pisala sem in pisala. Moje besede so postajale zanosnejše...

Lepega jutra, ko je rosni španski bezeg dehtel pod mojim oknom, sem pisala tej svoji sencu pismo. Tikala sem jo... Nežno sem jo ljubkovala z besedami... pripovedovala sem ji, da ne morem brez nje... Pero mi je kar teklo po papirju. Pisala sem in pisala. Moje besede so postajale zanosnejše...

Proti debelosti
 uporabljajte neškodljive
Slatinske tablete
 za hujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov
 Proizvajala: apoteka
MR. BAHOVEC, LJUBLJANA
 V vseh lekarnah 100 tabl. Din 46'—, 200 tabl. Din 74'—
 Reg. No. 142/3 od 10. VII. 34.

kramljala sem o najinih sprehodih po lokah in gozdovih... o najini sreči...

Vrstice na papirju so pele slavošpev najini ljubezni, ljubezni, ki je živela samo v moji domišljiji, ki še toliko resnična ni bila kakor moja bolezen.

To dolgo pismo sem položila v skrinjico svojega pisalnika; to skrivališče se mi je zdelo popolnoma varno, saj se ni nihče zanimal za moje skrivnosti.

Slučajno je moj mož nekega dne iskal ovitek in pričel je brskati po mojem pisalniku. Zdajci je odkril moje pismo. Suho je vprašal: »Kaj je pa to, Marija Luiza?«

Spreletelo me je po vsem životu in mraz me je stresel. Bojče sem mu odgovorila z lažjo:

»To je poslednje poglavje mojega romana. Nisem ti ga hotela pokazati, preden ga ne skončam.«

»Čudno! Saj so tako živo opisane naše bližnje loke... In ti poljubi! Tega si vendar ne moreš kar tako izmisliti?«

»Pač, pač! Hotela sem dati življenja svoji zgodbi, zato sem si izbrala za prizorišče naše mestece. Prav tu piše moja junakinja svojemu ženinu... Ubogo, zapuščeno in mlado dekle je...!«

»Ali si mar že vse napisala?«

»Da...«
 »Cuj me, Marija Luiza... Daj mi ta roman jutri zjutraj, prečital bi ga... Seveda, če mi ga zdaj precej daš, mi je še ljubše!«

Govoril je tiho in prav počasi. Gledal mi je tako globoko v oči, da mi je skoraj srce zastalo.

»Ne, ne! Rajši ti ga dam jutri zjutraj...!«

In tisto noč sem napisala to svojo slavno knjigo. »Knjigo svojega življenja«, ki jo vsi poznate.

Pisala sem, kakor da bi me bil zlojed obsedel. Niti sekunde se nisem odpočila; moje pero je divjalo po papirju kakor preganjana zver. Zjutraj se mi je zdelo, kakor da bi bila sanjala huđe sanje.

Položila sem svoj roman na pladenj za kavo, da ga je odnesla služkinja možu v spalnico. Trudna in zbita sem legla.

Ležala sem več dni. Mož je poklical mladega zdravnika z brčicami, ta mi je pa nasvetoval — na mojo prošnjo seveda — da moram za dalje časa na jug.

Tam sem zvedela, da je poslal moj mož rokopise nekemu založniku v Pariz... in delo ene noči mi je prineslo slavo.

Založnik je pritiskal name. Morala sem napisati drugo in tretjo knjigo... Tako sem postala pisateljica!«

»Kaj pa zdravnik?« je vprašal nekdo.

»O, on ni nikoli ničesar izvedel o tem,« je nekam zasanjano odgovorila Marija Luiza. »Morda sploh ni bral mojih knjig; hvaležna sem mu pa le, da me je tako imenitno ozdravil. Menda ni še nikoli nobene bolnice tako čudežno resil bolečin...«

Naš pravi domači izdelek!

Marijo Antoinetto igra Norma Shearer

Vse svetovno časopisje pričakuje z velikim zanimanjem prvi veliki barvasti film »Becky Sharp«, ki ga vrli režiser Raoul Mamoulian za filmsko družbo »Pioneer« po znamenitem romanu »Vanity Fair«, ki ga je spisal Thackeray. Če se bo »Metru« ta film posrečilo, bo po istem barvnem sistemu sfilmat še življenjepis »Marije Antoinette«, ki ga je spisal Stephan Zweig.

20. zmaga Grete Garbo

Kljub vsem neresničnim vestem, da bo Garbo zapustila film, da se bo poročila in odpotovala na Švedsko itd., bo Garbo vendarle ostala pri filmu. Dokazala je to s svojim najnovejšim filmom »Pisani pajčolan«. Svetovno časopisje ne more dovolj prehlaviti tega filma, po nekod mu dajejo celo višjo ceno kakor filmu »Kraljica Kristina«. Garbo postaja z vsakim filmom slavnjejša. Vsakdo, kdor si bo ogledal njeno najnovejšo delo »Pisani pajčolan«, bo navdušen zanjo in za njene odlične soigralce Herberta Marshalla, Georga Brenta itd. — Film je zrežiral Rihard Boleslavskij.

Nagrade akademije filmskih umetnosti

»Academy of Motion Picture Arts and Sciences« je najvišja umetniška ustanova v filmskem svetu in odlikuje vsako leto najboljše filmske igralce, režiserje in filme. Najvišje odlikovanje, ki ga umetniška akademija podeljuje za najboljšo igro, režijo, fotografijo in za najboljši film sezone, je zlat kipec. Že mnogi umetniki so si ga priborili. Metrov film »Tiran«, ki so ga sfilimali po znani gledališki igri Rudolfa Bessiera, je dal trem igralcem priliko za to najvišje filmsko odlikovanje. Film nam riše življenje in ljubezen dveh največjih angleških pesnikov, Elizabete Barrettovne in Roberta Browninga. Vsi trije nagradenci so znani ljubitelji kinematografskega občinstva: Norma Shearer, Friedrich March in Charles Laughton. »Tiran« je dosegel povsod sijajne uspehe, zlasti v ameriških in evropskih prestolnicah; seveda gre zasloga za uspeh v prvi vrsti odlični igralški trojec in režiserju Sidneyju Franklinu.

HUMOR

Fizika

Pri kušnji je vprašal profesor: »Kaj se zgodi s solnčnim žarkom, če pade na vodno gladino?«
 Dijak je nekaj časa molčal, potem je pa odgovoril: »Zacvrči in ugasne.«

Gospodski obkladek

Neke noči je poklical bančni ravnatelj R. doktorja Billrotha. Zdravniku je odprla ravnateljova žena in mu pričela na dolgo in široko pripovedovati, kako je njen mali sinček padel in ga zdaj hudo noga boli.

Billroth je vestno pregledal malega bolnika in ugotovil, da se je samo malo potolkel.

»Nič hudega ne bo, gospa,« je dejal materi, ki je z veliko pazljivostjo sledila zdravnikovi preiskavi. »Dajte fantku vsaki dve uri obkladek, mrzel obkladek seveda, pa jutri še vedel ne bo, da ga je sploh kaj bolelo!«

»Kako naj pa napravim te obkladeke, gospod doktor?« ga je v skrbeh vprašala gospa ravnateljica. »Morda kar z navadno vodo?«

Billroth je bil malo hud, da so ga šli klicati zaradi take malenkosti sredi noči.

»Če menite, da je sekt imenitnejši, lahko namakate cunje tudi v sektu,« je suho odvrnil.

Po skrivnostni Indiji

Če bi imeli Angleži Janov tempel, kakršnega so imeli Rimljani, bi bil prav gotovo dan in noč odprt, dočim so ga Rimljani odpirali samo kadar so se vojskovali. Kajti Angleži imajo v svojih rokah Indijo, najdragocenejši biser svojega imperija, trdnjavo z dveh strani obdana z morjem, s tretje pa z visokim neprehodnim gorskim zidom. Toda prav ta tretja stran dela Angležem največje preglavice. Tik za gorskimi velikani, za trdnjavskim zidom torej, je velika ledina, ki je Angleži sicer nikoli ne nameravajo zasesti, prav tako pa nikomur drugemu ne dovolijo, da bi se je polastil. Ta ledina je ključ do Indije. Zaradi nje se Angleži neprestano bore s svojimi sosedi; noč in dan je tam vojna, dan na dan spopadi...

postavil svoji ljubljeni ženi prekrasno grobnico »Taj Mabal« — sen iz prekrasnega marmorja...
 Po razpadu mogulskega cesarstva je zavzeval deželo edini zmagovalc, ki ni prišel po suhem od severa. Bil je Anglež, ki si je deželo osvojil z morske strani. Od tistih dob jo mora braniti na suhih mejah proti svobode želnim in bojevitim gorskim plemenom, ki se ne dajo zlepa ugnati v kozji rog.

Na robu Afganana prebiva premnogo majhnih rodov in plemen, prav v tistem pasu, ki je kot poslednji člen med Egiptom in Indijo od sile važen za razvoj svetovne politike. Afganistan je malo večji od Francije, prebivalcev ima pa komaj za dva Pariza (8 milijonov). Dobrih pet šestin dežele

rodu svobodo in neodvisnost in se ustoličil za kralja, vendar ni dolgo užival svojih kraljevskih časti. Zdad prebiva kot zasebnik v Rimu in premišljuje menda o tem, da ni dobro imeti za sosede dve tako veliki in močeni državi, kakor sta Rusija in Velika Britanija.

Amanulahov ded, Emir Abdur Rahman, je prvi sklenil tako prijateljsko pogodbo z Angleži, da ne bo iskal stikov z Rusi. Kajti tudi carska Rusija ni nikoli zanemarjala tega važnega azijskega predela. Peter Veliki in Katarina II. sta že pošiljala odprave v Srednjo Azijo, v mesta Civo, Buharo, Taškent in Samarkand, ki sta jih kesneje tudi zavzevala. Vsa ta mesta so bila že takrat torišča prastare kulture in

Razumljivo je torej, da posvečajo v naših dneh Angleži temu važnemu kotu še prav posebno pozornost. Z domačini, ki jim je prostost vse na svetu, so si neprestano v lasih. Saj so pa tudi ti Afridi, Štivarji, Caki, Khehi, Mohmandi ali kakorkoli jim že pravijo, res trdi orehi za Veliko Britanijo. V Indiji služijo samo izvoljeni med izvoljenimi Angleži; njihova dolžnost je, da bolj z umom kakor z mečem branijo deželo velikega kralja Jurija.

Paramountov film »Bengalci«, ki ga je vrtil znameniti režiser Schoedsack v domovini divjih rodov in plemen, na samem gorskem prehodu Hajberju, je najpopolnejša in popolnoma resnična slika trdega in nevarnega življenja angleške vojske v daljni Indiji.

Franchot Tone in Gary Cooper, preoblečena v domačina. Prizor iz Paramountovega vefilma »Bengalci«.

je gorate in puščavske, zategadelj tudi nikjer ni gosto naseljena. V poslednjem stoletju igra Afganistan prav važno in vidno vlogo v indijski zgodovini. Prebivalci so mešanec Arijev in Semitov s precejšnjim poudarkom mongolske krvi. Divji so in hrabri, da je kaj, a tudi premeteni, saj znajo prav rafinirano izrabiti svoj edinstveni zemljepisni položaj.

Nam se je Afganistan približal pred nekaj leti, ko je obiskal Evropo njegov prvi kralj Amanulah iz rodu bojevitih Emirov. Ob koncu svetovne vojne je s pogodbami izvojeval svojnemu na-

važna vezišča med vzhodom in zapadom.

Na južni afganski meji se nabajajo indsko-angleške, na severni ruske železnice. Rusom je Afganistan že od nekđaj dišal; car Pavel I. je celo Napoleona navduševal za skupni pohod čez Afganistan v Indijo. Pavel je umrl, Napoleona je pa še zmerom mikala misel na Indijo, saj dokazujejo to pisma, ki jih je pisal po sestanku z Aleksandrom I. v Tilsitu. Današnji dan so Rusi usmerili svoje poglede bolj proti vzhodu, toda sam Bog si ga vedi, kaj bo še jutri.

Film »Sequoia« oprošten vseh pristojbin

Zaradi velike umetniške in kulturne vrednosti Metro-Goldwynovega filma »Sequoia«, ki nam riše življenje v živalskem kraljestvu ameriških gozdov, je mnogo držav oprostilo film vseh davkov in cenzurnih pristojbin.

»Otok zakladov« na vidiku

Metro-Goldwyn-Mayer je sfilmal slavni roman največjega klasika pustolovskih zgodb, Roberta Louisa Stevensona, film iz Južnega morja. Nekje na otoku Polinezije je zakopano bajno bogastvo morskih roparjev, ki si so ga bili pred davnim časom znosili na kupe. Cel roj hrabrih ljudi se je odpravil z jadrnico iskat bogastva. Na tem potovanju je doživela posadka jadrnice toliko razburljivih pustolovščin, kakor še morda nobena odprava. Naravne slike teh prekrasnih južnih otokov so od sile zanimive in poučne. Režiserju Viktorju Flemingu je uspelo ustvariti po romanu neumrljivega angleškega pisatelja tako veličasten film, da ga kujejo v vseh evropskih prestolnicah v nebo. Njegovo težko nalogo so mu seveda olajšali igralci. Wallace Beery igra vlogo morskega roparja Johna Silverja, Lionel Barrymore, Lewis Stone, Oto Kruger, Charles »Chic« Sale in mali Jackie Cooper igrajo pa ostale pomenbnejše vloge.

18. nadaljevanje

II. DEL

Po teh dveh dneh, ki sta ju preživela drug v bližini drugega, je moral Jean vnovič okusiti Suzanino sovražnost. Takšna je bila njena navada: vselej kadar je bila preveč domača z njim, je potem znesla nad mladim možem svoj ponos in prezir.

Svoje zapovedi mu je dajala kratko in suho; pri tem ga ni niti pogledala, delaje se, kakor da ga vobče ne vidi.

Nekega dne si je mladi Rus dejal:

»Zadevo z Johanom Barkerjem sem ji uredil; kaj bi se potem še ukvarjala z menoj!«

Obutek, da zna biti mlada milijonarka tako mrzlo preračunljiva, ga je zbudil v srce; čeprav ji ni pokazal, ga je to bolj bolelo kakor ves prezir, ki ga je kazala do njega.

Že nekaj tednov je živel mladi Rus kakor v sanjah; sam ne vedoč kdaj, se je zazibal v blažne nade in jemal za resnico, kar so bile te njegove skrivne želje. Suzanin nasmeh je bil tako obetajoč, njene oči so se časih tako toplo uprle vanj, njene roke so ji tako izdajalsko vtrepetale, kadar je pritisnil nanje poljub, da je pozabil svoj skromni poklic in se ves predal upu, da je njegova brezumna ljubezen našla odmev v Suzaninem srcu.

A zdaj, glej, se je Kreugerjeva hči iznenada spet obdala z zidom ledenih nepristopnosti, tem nerazumljivejšim, ko je bila ta dva dni tako dobra z njim.

Da ni bil Jean tako zaljubljen, bi bil moral izpregledati nepristnost njene sedanje ledenosti in prelitane oholosti; njegovo življenjsko izkustvo bi mu moralo že samo povedati, da je ta njena nepristopnost preveč nenadna, da bi bila psihološko utemeljena.

Ce bi bila zares tako nebržna do njega, se ji pač ne bi bilo treba skrivati za toli poudarjen ponos in zapetost; pretiranost njene vedenja bi mu že sama morala odpreti oči.

Toda Jean je vse te mesece že preveč srdito zaklepal vase svoja čustva, da bi mogel nepristransko presoјati, karkoli je bilo v zvezi z mlado milijonarko.

Ceprav je kot dobro vzgojen človek na zunaj ohranil vso prejšnjo korektnost, je vendar moral zoper svojo voljo streči na sleherni njeno kretinjo in besedo; najneznačajnejši padec Suzaninoga glasu ga je tisti mah vrgel iz veselja v žalost in obup.

Tisto popoldne je moraj precej dolgo čakati pred neko palačo, kamor ni še nikdar peljal svoje mlade gospodaričice. Njegove misli niso bile baš rožnate, zakaj Suzana je bila ta dan če mogoče še bolj zapeta kakor drugače.

Lahko si tedaj predstavljamo njegovo okamenelost, ko je zdajci zagledal mlado milijonarko, kako prihaja po stopnicah v družbi mladega konstantelasega moža kakih šest in dvajsetih let.

Prvi mah je bilo Jeanu, kakor bi bila strela udarila vanj.

Mladi par je krenil mimo njega, ne da bi ga bil imel za mar. Bila sta v živahnem pogovoru in sta začela hoditi po pločniku sem in tja. Jeanu se je zdelo, kakor da bi Suzana njegovemu spremljevalcu nekaj očitala, mladi mož se je pa nekam užaljeno zagovarjal.

Jeanu je vsa kri izginila z obraza; nepremično je obsedel na svojem šoferjskem sedežu in ni mogel odtrgati oči od njuju.

En sam pogled mu je povedal, da je mladi mož prijeten za oko. Bil je dokaj visoke in vitke postave ter izbrano oblečen; skraška, spadal je v listo vrsto mladih ljudi, ki so ženskam všeč. Mladi Rus je ne zavedajoč se tega, še pretiraval neznančevu lepoto in je bil sam pri sebi trdno prepričan, da se mora tudi Suzani zdeli lep.

Neizmerna tesnoba ga je stisnila za srce. Zdaj si je znal razlagati sovražni nastop Kreugerjeve hčere zadnje dni. Vse je bil pretehtal, na vse strani ugibal in iskal, le na srečnejšega tekmeča se ni bil spomnil.

Da utegne biti v zmoti, mu še na um ni prišlo. Njegova instinktivna ljubosumnost je pri priči našla tehtne dokaze za svojo domnevo.

Tako je videl, da je neznanec že dvakrat skušal prijeli Kreuger-

V naročju sreče • roman

PO-FRANCOŠCINI • PRIPREDIL • L. A.

jevo hčer pod roko, a deklica ga je, očitno še zmerom jezna nanj, zavrnila. Toda mladi mož ni odnehal; jel ji je govoriti še z večjo vnemo in ko jo je v tretje prijel pod roko, mu je ni odtegnila. Tako sta potem hodila po pločniku kot lep par, ki se je bil malo prej sporekel, zdaj je bilo pa vse spet dobro.

Ta prizor je bil za Jeana tako neznošen, da se je vzpel na svojem sedežu, kakor bi hotel zbežati, pobegniti kamorkoli, samo da ne bi več videl te okrutne intimnosti, ki je zbadala njegovo prezro ljubezen kakor z nožem v srce.

»Dober dan, Jean! Kako lepo, da vas vidim!«

Laskajoči glas Molly Burkove ga je vrgel pokonec.

»Dober dan, gospodična!« je odzdravil z nedopovedljivim glasom, gledaje jo, ne da bi jo videl, tako daleč od nje so bile njegove misli.

»O, Jean, kaj pa vi imate? Tako bledi in žalostni!«

Segel si je z roko po čelu, hoteč se osvestiti; nihče na svetu naj ne vidi njegove srčne tesnobe.

»Vročje mi je, solnce danes precej močno pripeka,« je odgovoril čez nekaj trenutkov z glasom, ki pač nihče ne bi več zaznal drgeta v njem. »S severa sem, zato mi tukajšnja temperatura ne prija preveč...«

»Temu se pa da pomagati! Tu je preveč solnce. Suzana bi lahko rekla v senci ustavit. Saj dovolite? Med tem ko ona govori s svojim dragim, vas jaz povabim na limonado.«

Njena ponudba mu je prišla kakor poslana od Boga. Zdaj bo vsaj lahko zapustil svoj šoferjski sedež. Vse v njem je vpiło po gibanju, samo da bi mogel proč od tod, proč, da mu ne bi bilo treba gledati onih dveh.

Hlastno je vstal in si odpel šoferjsko bluzo, da bi jo slekel, preden se pridruži mladi Američanki. Toda Suzana, ki se dotlej na videz za Jeana še zmenila ni, je takoj zagledala Molly v njegovi družbi in je naglo stopila proti avtomobilu.

»Nu, Molly, kaj bi pa spel radi?«

»Nič, nič, ljuba moja! Kar flirtajte dalje, mene pa pustite, da bom sama skrbela zase.«

»Prosim vas, Molly, pustite mojega šoferja pri miru.«

»Oho, draga moja! Kako se boste osmešili, če boste tako na glas ugovarjali! Vi imate ljubimca... zelo prijetelega. I see! In vi hočete Jeanu braniti, da me povabi na limonado, ki sem je tako potrebna... Jaz ne ljubimkam na pločniku, jaz že ne!«

»Bojim se, Molly, da se vam je zmešalo!« je suho odgovorila Suzana in se obrnila k mlademu Rusu. In s trdim glasom je vprašala:

»Kaj naj to bo? Zakaj si slačite bluzo?«

A že se je Molly velikodušno vmešala in prihranila Jeanu pojasnilo.

»Rekla sem mu, da naj gre z menoj, in on se je odzval. Ljuba Suzana, vrnite se k Marcelu in mene pustite z Jeanom. Jaz sem dosledna in ne izpreminjam okusa vsak dan drugače.«

Molly je na tako poseben način izgovarjala ta jaz, da je Suzano vsakič, kadar ga je slišala, vrglo pokonec, kakor da bi jo kdo udaril v obraz.

Takrat so iz hiše stopile tri mlade gospodičine in se pridružile našim znancem.

»Kaj pa je?« so radovedno vprašale. »Zakaj ste tako slabe volje, Suzana?«

»Zmerom ista reč,« je odgovorila Molly. »Jeanu ne pustim, da bi šel z menoj v kavarno.«

»Torej se prepri med vama še zmerom nadaljuje?«

»Yes, še zmerom! Jaz hočem — ona hoče. Ona hoče — jaz nočem. To lahko še dolgo traja in ni prijeto, kadar je človek ženjen.«

»Molly Burke je ženja, Suzana!«

»Posodite ji Jeana, Suzana!«

In vse štiri so se spustile v smeh.

Jean je bil med tem stopil iz avtomobila in jih je hotel odpeljati v kavarno.

Toda Suzana mu je zastavila pol.

»Ostanite, kjer ste, Jean. Jaz nočem!«

Takrat je h Kreugerjevi hčeri pristopil njen kavalir in jo hotel potegniti s seboj.

»Pojdiva, Suzana, in pustiva deklice, da povabijo našega šoferja na okrepcilo! Kaj vam more to biti mar?«

»Poslušajte ljubezni glas, draga Suzana! Marcel vas kliče; nam pa prepustite Jeana.«

Toda mlada milijonarka je pehnila roko svojega kavalirja stran. Rdečica ji je zalila obraz.

»Oprostite, Marcel, toda čas je, da se vrnem domov. Upam, da Molly ne bo nič imela proti temu, če se poslužim svojega voza in svojega šoferja.«

Obrnila se je k Jeanu. Toda njegov obraz je bil tako spačen od bolesti, da jo je skoraj obsel strah, ali se mu ni pripetilo še kaj hujšega, kakor je bil njen prepriž z Molly.

»Domov greva, Jean,« je rekla nekoliko topleje.

Ali jo je slišal?

Suzana je zamačala njegovega običajnega pritrdila. Srepa je strmela pred se in se ni zgenil, kakor bi bil okamenel.

Deklica se je poslovila od svojih znanck.

»Do svidenja, gospodična! Jutri se vidimo pri modistki. Upam, da si bo Molly že potolažila svojo ježo.«

Obrnila se je k mlademu možu in mu ponudila roko. Kavalirsko se je sklonil nad njo in ji jo poljubil.

»Zanesite se name, Marcel! Se bom že oglasila!«

»Kako naj se vam zahvalim, Suzana! Danes sem najsrečnejši človek na svetu!«

Jean se je bil med tem osvestil iz mrtvila. Mehansko je stopil v

avto, toda bil je tako raztresen, da si je pozabil zapeti bluzo.

Molly je stekla k Suzani, še preden je utegnila zapreti vrata za seboj.

»Povem vam, Suzana, da vam bom odpeljale vašega prijatelja Marcela. Ker nimamo več Jeana, nas bo pa on moral peljati v kavarno.«

Suzana se je zasmejala na glas.

»Dobro jih pogostite, Marcell! Takšna žejal Bogue koliko čaja in limonade so že danes popile!«

»V baru s kavalirjem je prijeteje,« je zagostolela Molly.

»Pazite se, Marcell!« je zabičila Suzana mlademu možu, ki je še zmerom stal kraj vrata.

»Zanesite se...«

Več ni slišala. Jean je bil tako nepričakovano in sunkovito pognal, da je Suzano vrglo na blazine in so se poslednje Marcelove besede izgubile v ropotu motorja.

»Gospod so slabe volje,« si je ogorčeno dejala. »Srdi ga, da sem mu prekržala njegovo ljubimkane z Molly.«

Avto je drvel s tako naglico, da je mlado milijonarko kar premetavalo na križiščih, kjer je moral Jean nanagroma zavreti. Takšna vožnja Suzani ni bila pogodi; zato se je sklonila h govoritni cevi in pozvala Jeana, da naj vozi počasneje.

Toda Rus se še obrnil ni k njej, da bi ji dal tako vedeti, da je razumel. Tedaj mu je srdito zagrozila:

»Opozorim vas, Jean, če boste tako divjali, vas bom pustila in se bom vrnila domov s taksijem.«

Mislila je, da ga bo ta grožnja pri priči ukrotila. Toda mladi Rus je samo skomignil z rameni in zavil v stransko ulico, kjer ni bil tako živahen promet in je zato lahko še bolj pognal.

Ko se je avto ustavil na dvorišču, je Suzana sama odprla vrata in skočila k šoferju.

»Zdaj mi pa povejte, kaj je šlo v vas, da ste tako noro vozili? Tako me je premetavalo, da čutim vse kosti.«

Bilo je, kakor bi zidu govorila: mladi mož je niti poslušal ni. Pogledala mu je v obraz. In ko ga je videla tako razdejanega, jo je kakor blisk obslo spoznanje resnice.

Ni se mogla premagati: planila je v razposajen smeh. Položila je roko na njegovo, ki je še zmerom držala krmilo, in tiho dejala:

»Ali ne čutite tudi vi, da je Molly malo udarjena? Hotela je videti, ali mi bo šlo kaj do živoga, če pojde Marcel z njo. Sirota je prišla na krivi naslov! Tem slabše za Marcela, če bo izgubljal čas z njo; toda od tega bo druga trpela, ne jaz!«

Poslednje besede je posebno poudarila, kakor bi ga hotela doobra prepričati.

Jean se je obrnil k njej in bilo mu je, kakor bi jo videl skozi meglo. Dolgo jo je gledal, ne da bi bil rekel besedico.

Suzani je zaigral v kotu ustnic poreden usmev. Pobesila je oči in se delala, kakor bi si radovedno ogledovala prešive na njegovih rokavicah.

Videč, da nič ne odgovori, je čez trenutek povzela in njen glas je bil še mehkejši, čeprav se je trudila, da bi se delala nebržno:

»Čudna ženska je ta Molly: kadar koli vidi, da govori dva človeka različnega spola drug z drugim, bo takoj vsemu svetu raztrobila, da imata ljubezenski sestanek. Meni to ne gre do živoga, jaz sem je že vajena... Časih je pa vendarle nerodno; če Marcel ne bi bil že drugod oddan, bi najbrže mislil, da je njegova dolžnost dvoriti mi... Ali se vam ne zdi, Jean, da je Molly časih od sile tečna?«

Mladi Rus se zmerom ni bil zmožen odgovora. Preveč srčne stiske je bil prestal to uro, da mu ne bi Suzanina besede dobro dele.

Resno, a nežno hkratu je pogledal deklico. Zdaj ko se je pod čudodelnim balzomom, ki mu ga je Suzana znala tako spretno vliči v

srce, vsa prejšnja tesnoba izgubila, se je vprašal, kako se je mogel tako brezumno prestrašiti.

Ker je še zmerom molčal, je dvignila oči k njemu in dejala s piasnim nasmeškom:

»Kar govori Molly o meni, so same prazne marnje; mislim, da me nihče nima tako rad, da bi mu njeno brbljanje hudo storilo. Toda ta ali oni bi utegnili devati na tehtnico njene neslane čenčarije in si misliti bogve kaj...«

»Da,« je vendar že izpregovoril.

»Ena sama beseda lahko napravi dosti zla.«

»Vidite! Zato glejte, Jean: če res katero ljubite, kakor ste zadnjič rekli, ne smete nikoli dovoliti svoji pameti, da bi verjela, kar ljudje čenčajo...«

»Nesreča je le,« je sanjavo odvrnil, »da pamet zmerom molči, kadar se srce vznemiri.«

»Mislite?« je vzkliknila, delaje se nejeverno. »Če je tako, pa izgubljam čas z vami. In vendar sem se tako veselila, da vam bom danes napravila moralno pridigo!«

Hotel je nekaj reči, ona ga je pa prehitela:

»Ne, ne! Že grem, mudi so mi! Do svidenja jutri jutraj!«

Ze so je bila obrnila, toda nekaj ji ni dalo miru. Stopila je še enkrat k njemu in mu čudno pogledala v oči:

»Glejte, da se vam ne bo pre-slabo sanjalo ponoči, če boste mislili na damo svojega srca!«

To rekiš je odvihrala, ne da bi mu dala časa za odgovor, in stekla po stopnicah. Ustavila se je šele, ko se je zagledala v svoji sobi.

Tam je razposajeno vrgla klubček na posteljo in vzkliknila vsa iz uma od sreče:

»Ljubosumen! Ljubosumen je bil!«

Vsa zamaknjena je sklenila roke na prsih.

»O, Bog, kako sem srečna! Ljubosumen je bil!«

Stopila je k oknu in pogledala skozi zaveso.

Jean je ravno odlagal čepico in usnate rokavice. Potlej je šel, da se preobleče; vrnil se je z drugim suknjičem, na glavi je imel klub in v roki navadne rokavice od blaga.

»Vse mi ga zavidajo, a on je samo moj!... Kako je škoda, da je toli zal dečko samo navaden šofer!«

Globok vzdih se ji je izvil iz prsi.

»Da, kolikšna škoda!« je zamišljeno ponovila. »Tak človek kakor on bi bil nemara po mojem okusu, da je bogat...«

A že je stresla glavo z nakodranimi kostanjastimi lasmi in se zresnila:

»Kakšne neumnosti pa spet počneš, Suzana! Ali se ti mar meša? Sicer človeku res dobro de, če je kdo zaradi tebe ljubosumen; toda mnogo manj zabavno bi bilo, če bi se gospodična Kreugerjeva tako daleč izpovzabila, da bi se zaljubila v navadnega šoferja!«

Izenadna se je spet zaprla vase, prezirljivo je zavihala ustnice in oholo vrgla glavo nazaj, kakor da bi jo on mogel takrat videti. Iz-zivahno je pogledala za mladim Rusom, ki je ravno odhajal; preden je zavil za vogalom, je še poslednjič obletel njeno okno z očmi.

Deklico je prijelo, da bi odgrnila zaveso; toda premagala se je, ker se je bala, da se ne bi izdala. Ko ji je mladi mož izginil izpred oči, jo je mahoma obslo bolno čustvo domotožja. Pritisnila je čelo na mrzlo steklo in se zastrmelala pred se.

Kako dolgo je tako stala, sama ni vedela; ko se je iztrgala iz svojih sanj, je bil v sobi že mrak.

II

Jean je res prebil mirno noč, kakor mu jo je Suzana želela. Sicer ni sanjal o deklici svojega srca, zato je pa moral toliko več buden misliti nanjo, kako je stala zraven avtomobila in se srdila na Molly. Srce mu je igralo ob misli, da je Suzana zaslužila njegovo srčno bol in ga hotela potolažiti.

Ta njena nežna pozornost je mlademu možu odprla razglede v življenje, kakor se dotlej še v sanjah ni drznil upati vanje.

Ko je zatorej drugo jutro ustavil avtomobil pred parkom, kakor mu je bila Suzana naročila, ni niti slutil, kakšno bolešno presenečenje ga še čaka.

Komaj se je avto ustavil, je že kliknil neki moški glas, ki ga je Jean pri priči spoznal:

Kdor je malokrven, bled

in sploh slabega zdravja, naj rabi najnovejšo zdravilno specialiteto, ki se imenuje »FERRODOVIM«. Zanesljivo sredstvo in zelo dobro zdravilo s kininom za vse tiste, ki prebivajo v nezdravih (močvirnih) krajih, kjer trpi staro in mlado zaradi malarije in drugih nalezljivih bolezni. »FERRODOVIM« daje izreden apetit (voljo do jedi) in zelo hitro osveži vsakogar, komur je katera bolezen načela zdravje. Za dober uspeh zadoščajo dve do tri steklenice.

»FERRODOVIM« BOGDANOVIĆA pošilja po pošti Mr. Ph. A. Mrkušić, lastnik lekarne Bogdanović v Mostaru. Cena steklenici Din 40—, tri steklenice Din 110— franko poština. Oglas reg. pod S Br. 6682.32

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

93. nadaljevanje

Razprava je končana, gospodje, in zadeva odgojena do prihodnjega zasedanja,« izjavi predsednik. »Proces bo treba obnoviti, da ga dobi v roke drugi prokurator.«

Le Andrea je ostal miren; kakor da se vse skup sploh ne bi kor da se vse skup sploh ne bi njega tikalo, odide sredi med orožniki iz dvorane.

»Nu, kaj rečete, prijatelj?« se obrne Debray k sodnemu slugi, ki jih je spremljal ven.

»Eh, našli mu bodo olajševalne okoliščine,« zmigne le-ta pomembno z rameni.

XIV

Pokora

Teško bi bilo popisati omotico, ki je prevzela Villeforta, ko je zapuščal sodno palačo, težko orisati vročico, ki mu je plala po žilah, da mu jih je hotela raznesti. Bolj mu rade kot živ se je vleklo po hodnikih in se sam ne vedoč kdaj zagledal na dvorišču, kjer ga je čakal voz. Sam je odprl vrata in utegnul še trudno pokazati kočijažu z roko, kam naj ga pelje, potem je pa topo omahnil na blazine.

Vsa teža zapravljenih sreče se je poveznila Villefortu na glavo; tiščala ga je k tlom in mu je jemala zavest. Villefort ni še izmeril njenih posledic, le čutil jih je.

»O, moj Bog,« je mrmral, ne vedoč, kaj govori.

Voz je naglo drdral po tlaku. Villeforta je premetavalo na blazinah. Tedaj je začutil neko stvar, ki ga je drezala v hrbet. Bila je pahljača, ki jo je bila gospa Villefortova pozabila na sedežu. Ta pahljača je zbudila v Villefortu spomin in bilo mu je, kakor bi bilo treščilo z jasnega vanj.

Villefort se je spomnil svoje žene...

»O!« zaječi, kakor bi se mu bilo razbeljeno železo zasadilo v srce. Ze pol ure ni mislil nič drugega kakor na svojo lastno nesrečo, in zdaj je stala pred njim mahoma še druga, nič manj strahotna.

Da, njegova žena! Malo prej ji je bil še neizprosno sodnik, obsodil jo je bil na smrt. In ona, uboga, slabotna ženska, ki jo je s svojo neusmiljenostjo pognal v obup, zdaj od sramote, ki jo je bil pred očili s toli neizprosno sodniško zgovornostjo — ona se je najbrže ta trenutek pripravljala, da pojde v smrt.

Ena ura je minila, od kar jo je obsodil. O, prav gotovo je zdaj v duhu gledala vse svoje strahotno početje in prosila Boga milosti; govorila je že napisala pismo, da si izprosi od svojega čednostnega moža odpustanja.

Villefortu se izvije bolesten krik.

»O,« zaječi, premetavajoč se obupno po blazinah, »ta ženska je samo zato postala hudoželka, ker je prišla z menoj v dotik. Zločin je puhti iz mene in ona ga je napuhala, kakor naleže človek tifus, kolero in kugo... In jaz sem jo kaznoval!... O, ne, ne, saj bo živela!... Z menoj bo šla, zapustila bova francosko deželo in šla daleč, daleč, na konec sveta... O, le, daleč, na konec sveta... O, Bog, morišču sem ji govoril! O, Bog, kako sem se drznil izgovoriti to besedo!... Tudi mene čaka morišče... Zbežala bova... Izpovedal se ji bom, vsak dan se bom posel pred njo, vsak dan iznova ji bom povedal, da sem tudi jaz kriv hudodelstva... O, strahotna zveza z menoj! O, žena, vredna motiga s kačo! O, žena, vredna motiga, kakršnen sem jaz! Da, živeti mora in moja sramota naj njeno zatemni!«

Villefort potegne s silovito kretljivo prednje okno dol.

»Brž, hitreje! Se hitreje!« zakriči s takim glasom, da je kočijaža skoraj vrglo s kozla. Počil je z bičem in pognal, da sta konja zletela ko iz uma.

»Da, da,« si vročično govori sam pri sebi Villefort, čim bolj se bližal domu, »da, ta žena mora živeti, skesati se mora svojega greha in odgojiti mojega sina, mo-

jega ubogega otroka, edino nedolžno bitje v moji družini, ki je ušlo poginu. Njega je ljubila, zanj bi bila vse storila. Nad materjo, ki tako zelo ljubi svojega otroka, ne sme človek nikdar obupati. Skešala se bo in nihče ne bo vedel, da je kdaj grešila. Ljudje bodo pozabili, da so se kdaj godili zločini v moji hiši; a če jih bodo moji sovražniki spet prinesli na dan, jih bom prevzel nase. Da, moja žena bo živela in srečna bo, ker bo imela svojega ljubljenežega sina! Da, storil bom dobro delo in olajšano bo moje srec.«

Kraljevski prokurator je prvič po dolgem času sproščeneje zadihal. Voz se je ustavil na dvorišču.

Villefort plane na tla in steče hlastno po stopnicah; videl je, kako se uslužbenec čudijo, da je tako hitro prišel nazaj. Drugega ni ničesar bral na njihovih obrazih; nihče ga ni ogovoril, vsi so se spoštljivo umeknili, da je šel mimo njih.

Stekel je mimo Noirtierjeve sobe in zdelo se mu je, kakor da bi bil videl skozi špranjo pri vratih dve senci; tisti trenutek mu ni bilo mar, kdo je pri njegovem očetu. Smrtni strah ga je gnjal naprej, le naprej.

»O, Bog bodi zahvaljen!« je zamrmral, ko je stopal po stopnicah proti stanovanju svoje žene. »Nič se ni zgodilo, vse je ostalo neizpremenjeno, kakor je bilo.«

Nato zapre stanovanjska vrata za seboj.

»Nihče naju ne sme motiti,« reče sam pri sebi. »Na samem moram z njo govoriti, obtožiti se moram pred njo in ji vse povedati.«

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in pub

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Hlastno stopi k vratom in prime za kljuko; vrata se odpro.

»Ni zaklenjeno! O, hvala ti, o Bog!« zamrmra hvaležno in obleti salon z očmi.

»Nikogar! Aha, v svoji spalnici bo.«

S temi besedami stopi k vratom. Bila so zaklenjena.

Villeforta izpreleti mrz.

»Héloise!«

Zdelo se mu je, kakor da sliši neki glas.

»Héloise!« pokliče v drugo.

»Kdo je?« vpraša glas njegove žene izza vrat. Ta glas se mu je zdel slabotnejši kakor po navadi.

»Odprite! Odprite!« zavpije hripavo Villefort. »Jaz sem!«

Toda kljub njegovi zapovedi, kljub tesnobi, ki je govoril iz nje, ni prišel nihče odpirat.

Villefort sune s pleči v vrata, da se s truščem razlete.

Na pragu pred sobo v svoj budoar je stala gospa Villefortova, vsa blede, s spačenim obrazom in srepro strmela vanj.

»Héloise!« zahrope Villefort.

»Kaj vam je? Tak govorite vendar!«

Mlada žena iztegne proti njemu svojo mrtvaško blede, otrplo roko.

»Zgodilo se je, gospod,« zaječlja s pojemajočim glasom. »Česa bi še zahtevali od mene?«

In zdajci se zgrudi na tla.

Villefort plane k njej in jo zgrabi za roko. Ta roka je krčevito stiskala kristalno stekleničico z zlatim zamaškom.

Gospa Villefortova je bila mrtva. Blazen od groze omahne Villefort nazaj. Njegove oči se niso mogle odtrgati od trupla, ki je ležalo pred njim.

»Moj sin!« zavpije zdajci s trgačim se glasom. »Kje je moj sin? Edvard, Edvard!«

Kakor iz uma se zažene na hodnik, tako obupno klicaje svojega sina, da se zgrne vsa služinčad okoli njega.

»Moj sin! Kje je moj sin?« jih vpraša s strahom Villefort. »Odpeljite ga ven, da ne bo videl...«

»Gospoda Edvarda ni spodaj,« reče komornik.

»Gotovo se igra na vrtu. O, pogledjte vendar, kje je!«

»Ne, gospod prokurator, tudi na vrtu ga ni. Mlostljiva gospa ga je poklicala pred kake pol ure; od takrat ga nismo več videli.«

Leden pot oblije Villefortu čelo, kolena se mu zašibe in v glavi se mu začne vrteti.

»K njej moram nazaj! K njej!« zamrmra s pojemajočim glasom. Z eno roko si otre vse znojno čelo, z drugo se pa mora opreti ob zid.

Omahovaje se vrne v sobo, kjer je ležala njegova mrtva žena.

»Edvard, Edvard!« zaječlja s pojemajočim glasom.

Toda otrok mu ne odgovori. Kje more neki biti, ko so mu vendar sluge rekli, da je šel k svoji materi in ga potem niso več videli?

Villefort se opoteče naprej.

Truplo njegove žene je ležalo počez pred vrati njenega budoarja; tam notri je moral biti Edvard. Zdelo se mu je, kakor da bi to truplo s svojimi široko odprtimi steklenimi očmi in s skrivnostnim porogom na ustnicah branilo vstop v budoar.

Vrata so bila pol odprta; prav dobro je razločil klavir v budoarju in del divana iz modrega atlasa.

Villefort stopi naprej in zagleda svojega otroka na divanu. Gotovo je spal.

Hlastno ga vzame v naročje, stisne ga k sebi, potrese ga in pokliče po imenu; otrok mu ne odgovori. Zeljno pritisne oče svoje osušene ustnice na njegova lica; ta lica so bila blede in mrzla ko led. Nato jame drgniti njegove odrevenele ude in mu položi roko na srec — nič več ni utripalo. Otrok je bil mrtev.

Na Edvardovih prsih je bil pripet štirikrat preganjen papir. Kakor od strele zadet klecne Villefort na kolena, otrok mu zdrsne iz onemoglih rok in se trdo zavalji k materi na tla.

Villefort vzame papir v roko in spozna pisavo svoje žene; hlastno ga preleti.

Samo tole je bilo zapisano na njem:

»Sami sodite, ali sem bila dobra mati, ko sem iz ljubezni do svojega sina postala hudodelka. Dobra mati ne gre nikamor brez svojega otroka.«

Villefort ni mogel verjeti svojim očem ne čutom. Zavlekel se je k Edvardu in ga še enkrat preiskal in otipal. Iz prsi se mu je utrgal strahoten krik.

»O, Bog! O, Bog!«

Groza ga je bilo teh dveh mrtvih teles, groza tišine, ki je vladala okoli njega. Z vse naporom svojih sil se vzpne na kolena in strise ležeče se mu zmursene lase — in on, ki ni nikoli poznal sočutja z nikomer, vstane in odide k svojemu očetu, da bi se vsaj pri njem mogel razjokati, da bi vsaj njemu lahko zaupal svoje gorje.

Noirtier je pozorno poslušal abbéja Busonija, ki mu je mirno in hladno kakor po navadi nekaj pripovedoval.

Ko Villefort zagleda abbéja, si potegne z roko po čelu. V spomin so se mu vrnil dogodki polpreteklih dni; spomnil se je abbéjevega obiska dva dni po večerji v Auteuilu, spomnil se je njegovega prihoda na dan Valentine smrti.

»Vi spet ta, gospod! Tak res prihajate k nam vselej, kadar je smrt v naši hiši?«

Busoni vstane. Ko je videl Villefortov razdejani obraz in divji ogenj v njegovih očeh, je tisti mah

vedel, kaj se je odigralo na potni razpravi; vse drugo mu je bilo pa še neznano.

»Takrat sem prišel molit za dušni mir vaše hčere!« odgovori.

»A zakaj ste danes prišli?«

»Zato, da vam povem: zadosti ste se spokorili za svoje grehe. Poslej bom prosil Boga, da naj vam odpusti, kakor sem vam jaz odpustil.«

»O, Bog!« zaječlja Villefort in omahne nazaj, »saj to ni več glas abbéja Busonija!«

»Ne.«

Abbé si strga z glave svojo umetno tožuro in njegovi dolgi lepi črni lasje se mu vsujejo na vrat.

»To je obraz grofa Monte-Crista!« vzklikne Villefort s srepimi očmi.

OTOK ZAKLADOV

Povest v slikah

Prirejena po znamenitem romanu, ki ga je napisal

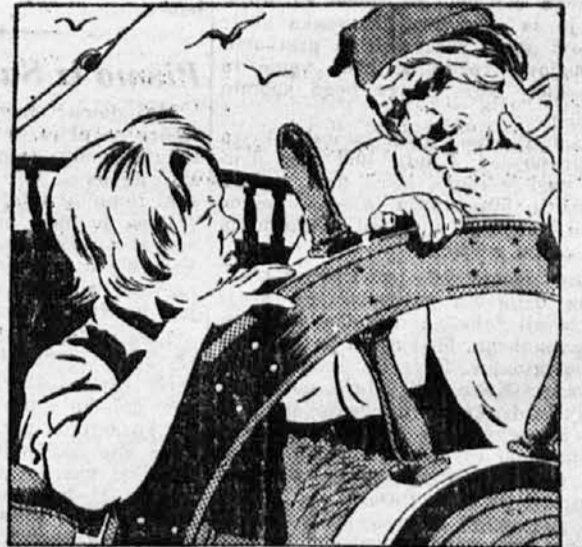
Robert Louis Stevenson,

In po filmu istega imena družbe MGM

z Wallaceom Beeryjem, Jackiejem Cooprom in Lionelom Barrymorem

5

Lepa ladja »Hispaniola« je pripravljena, da odjadra na skrivnostno potovanje proti otoku, kjer je zakopan zaklad morskega razbojnika Flinta. Jakee se je sprijaznil z Dolgi Johnom, enonjim ladijskim kuharjem. Deček pa ne ve, da je Dolgi John v resnici poglavar morskikh razbojnikov, ki so se dali najeti kot mornarji za to vožnjo.

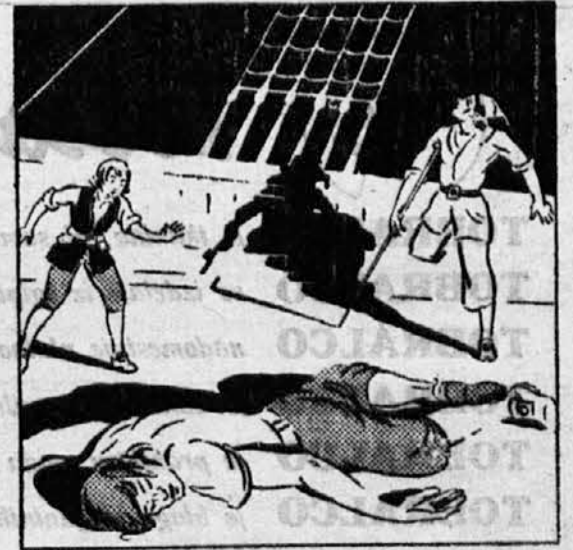
6

Kapitan Smollett, star, na morju osivel pomorščak, ne zaupa svojemu mostvu. Prišel jim je na sled, da poznajo skrivnost Flintovega zaklada in da se »Hispaniola« odpravlja ponj. Da se vsaj malo zavaruje pred njimi, jim ukaže, da morajo zlomiti svoje nože. Mornarji store tako, ker se je tudi Dolgi John pokoril kapitanovi zapovedi.

7

Stirinajest dni so že na vožnji in čudna usoda zasleduje ladjo. Ze več moč je padlo v morje ali pa drugače umrlo skrivnostne smrti. Dolgi John in njegovi morskikh razbojniki spravljajo s poti zveste mornarje, ki se jim niso hoteli pridružiti, le Jakeevim prijateljem, kapitanu, zdravniku in mirovne-mu sodniku prizanašajo. Le-ti pa se zme-mor ne slutijo, kdo je Dolgi John.

8

»Zemlja!« Naposled so zagledali otok zakladov! Kakšno nevarne dogodivščine čakajo našega mladega prijatelja Jakee pri iskanju razbojniškega zaklada? Ali bodo Dolgi John in njegovi ljudje vendar že pokazali svojo pravo barvo in napadli naše prijatelje? To boste izvedeli v prihodnjem nadaljevanju te povesti.

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati“!
kdor jih pokusi, trdi vsaki.

NAŠI BRALCI PIŠEJO

Dopisi iz vrst naših naročnikov in bralcev in naši odgovori

Pismo iz mojega kraja

Moja vas je razmeroma velika, a kljub velikemu številu ljudi tiha in mirna. Njene tišine ne moti nikakšen hrup pijancev in kakršnihkoli drugih razgrajčev. Kakor daleč mi seže oko, okrog in okrog vidim samo temnozeleno gozdove, travnike in planine. Goro, ki se zove Raduha, še sedaj pokriva lahka snežena odeja. Na koncu vasi je most. Ob lepem vremenu gledam kristalnočisto reko Savinjo.

Sam in bom vedno ljubil svojo rodno grudo. Naj potujem kamorkoli, v še tako daljni kraj in če bi užival tam še večje ugodnosti, gledal lepše gozdove, travnike, planine, naletel na boljše ljudi, svojega rojstnega kraja ne bi hotel, tudi ne mogel pozabiti. Mesec majnik, ki se odlikuje med svojimi tovariši, se je poslovil od nas. Obdaril nas je s prelepimi rožicami, okrasil vrtove z najrazličnejšimi cvetovi in napravil lep vtis na vsakega človeka. Žalujemo za njim, saj je za njim izginila vsaka sled: cvetovi so se razcveteli in pretvorili v plodove, rožice se bodo vsule in ne ostane nam drugo nego spomin nanj.

V moji vasi vlada istotako kriza kakor povsod. Ljudje hodijo iz drugih vasi v mojo, iščeč dela, proseč hrane in stanovanja. V vasi imamo dovolj ubožcev in sirot. Pomilujem jih, čutim z njimi.

Stari možje sede pod lipo na trati. Drug drugemu pripovedujejo svoje vesele ali žalostne dogodke iz prejšnjega stoletja. Med njimi je par znanih originalov. Eden ali drugi prične govoriti. Kadarkoli odpre usta, pomaklja dvakrat z ustnicami in že se mu smejejo okoli stoječi. Drugemu pa posebno gladko teče jezik, če mu kdo omeni svetovno vojno, v kateri je prebil tri leta. Razsrdi se, še preden mu pride iz grla kaka beseda. Glasnim pripovedovanjem privabi vsikoga. Poslušalci se mu smejejo, če grlo in z njimi vred se tudi

pripovedovalec smeje. Med temi originali pa je veliko otožnih, vedno molčečnih ljudi. Ne meneč se za to ali ono stvar, gredo svojo pot naprej. V duhu hodim z njimi in jih pomilujem. Ljudje so; istotako jedo kakor mi, istotako živijo in čutijo današnjo krizo.

Bridko se zavedamo, da je naša dolina — dolina solz. Ne jočemo vsi, a marsikdo joče. Marsikateri obraz oblijeje solze, a nekateri jočejo s sreem in zatajujejo nevidne solze ter pogumno in moško vztrajajo. Ta in oni še gleda z vedrim obrazom v bodočnost. Ni še izgubil upanja, dočim ima drugi pred seboj in za seboj najtemnejše dneve in si ne želi drugega kakor smrt. Veselje do naravne lepote je utonilo v njegovem srcu.

Toda kljub vsej bedi ljubim svojo vas. Ne maram je zapustiti, pa če bi tudi od gladu moral skleniti svojo težko usodo.

Z odličnim spoštovanjem pozdravlja g. urednika, kakor vse njegove uslužbenice
Koren.

Pismo iz Save pri Litiji

Moj domači kraj je skromna tiha vasica v prijazni dolinici, obdani s temnozelenimi smrekovini gozdovi. Po njej pa se vije bistra Sava s svojimi temnimi tolmuni.

Lepa je naša mala dolinica, ko se odeva v svatovski obleko pomladi. Vsa zelena je s svojimi travniki, njivami in gozdovi, vsa cvetoča v svojem pomladnem cvetju.

Lepa je poleti, ko se koplje v vročih solnčnih žarkih, ko ob tihih večerih razliva večerna zarja na daljnem zahodu svojo luč nad njo. Lepa je, ko temna noč razprostira svoja krila nad njo in jo zavija v tih sen. Tam na vasi se pa oglašajo fantovska pesem, ki hrepenče išče izvoljenko svojega srca. Tiho — tiho plava blede mesec nad našimi gozdovi, radovedno gledajo mali svetovi z neba in poslušajo njihovo pesem.

Lepa je jesen v naši vasi s svojimi dozorelimi sadovi, lepa starca zima s svojim snežnobelim plaščem.

Ljudje v naši vasi so dobri in pridno obdelujejo svoje polje. Mnogo je železničarjev, ki so si v svoji težki in odgovorni službi prihranili toliko, da so si postavili lične hišice.

Pa ne mislite, da je dolgočasno v naši dolinici, če jo nazivam »tiho«. Ne, nikakor ne.

Pred dvema letoma so tudi pri nas ustanovili Sokola. Mlad je še, toda močna krila ima. Vidni so sledovi njegovega uspešnega dela. Zrasel nam je že lep Sokolski dom.

Pol ure hoda od postaje stoji stari, lepi grad Ponoviče, ki je bil nekdanj last dobre in bogate grofice, sedaj je pa v njem deško vzgojevališče.

Dve uri hoda odtod je pa krasna izletniška točka na Sv. gori, kjer je tudi lepa koča. Lep je ta naš raj s svojim razgledom in lepo okolico.

Tudi Vas, g. urednik, povabim, da si kdaj ogledate ta naš planinski raj. Moja srčna želja je, da spet enkrat pohitim domov, da se naučim lepote planinskega sveta.

Vas, g. urednik, najlepše pozdravljam, kakor tudi vse bralce »Družinskega tednika«.
Anica.

KRONIKA TEDNA

Poročila sta se v Trebajem na Dolenjskem: gđc. Boža Pavlinova, hčerka posestnika iz Trebnjega, in g. Leo Samec, sin veletrgovca iz Ljubljane. — V trnovski cerkvi v Ljubljani: gđc. Mara Potokarjeva in g. Karel Lorenz, posojilniški uradnik. — Iskreno čestitamo!

Promoviral je za doktorja prava na ljubljanski univerzi g. Bogdan Škerlj, sin pokojnega novomeškega gimnazijskega direktorja. — Diplomirali so na ljubljanski univerzi za inženjerje elektrotehnike gg. Rihard Sever in Miroslav Skof iz Ljubljane in Milan Adamič iz Gorice. — Čestitamo!

Novi grobovi

Umrla sta v Ljubljani: Kukman, uradnik; Jože Petrič, časninar, star 59 let. — V Mariboru: Alfred Lavrič-Zaplaz, generalštabni major v pok., odklikovan z redom Belega orla IV. stopnje z meči; ga. Berta Berdajsova roj. Ogrizek, vdova Stergar, soproga trgovca. — Pokojnim večni mir, žalujočim naše sožalje.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici
A. Presker
Sv. Petra cesta 14

Zvest spremljevalec

za weekend, tramping, sport, turistiko, za potovanje in letovišče je

TIVAR nepremočljivi HUBERTUS

Zakaj?

1. Zato, ker vas varuje pred nenadnimi poletnimi nevihtami, ker je nepremočljiv.
2. Zato, ker je topel, pa vas varuje pred večernim hladom v gorah.
3. Zato, ker vam služi mesto pregrinjala pri prenočevanju, ker je dovolj širok.
4. Zato, ker vas ne ovira, ko ga nosite, ker je lahek.

Zato si ga nabavite v najbližji prodajalni

TIVAR OBLEK

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1.— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 150. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znakah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znakah.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zagotovljena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34. ZENSKO KOLO, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Zensko kolo«.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet hranilne knjižice prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice).

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

POVERJENIKE SPREJMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zaslužek«.

NEPOTREBNIH DLAČIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo Erbol-praška. — To sredstvo takoj odstrani dlačice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

OTROSKI VOZICI, posteljice, mizice, ograjce, triciklje itd. solidno izdelano in poceni pri S. Rebolj & drug, Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din v znakah.

MLAD TRGOVEC na deželi, duševni inteligent želi v svrhu ženitve dopisovati s trgovsko naobrazanim dekletom, prikupljive in ljubke zunanosti in plemenitega srca. Cenjene ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod »Plemenit značaj«.

VAŽNO ZA GOSPODINJE IN DEKLETA! Ravnokar je izšla od S. M. Felicite Kalinšek, v osmem pomnoženem natisu najpopolnejša knjiga »SLOVENSKA KUCHARICA« z novimi večbarvnimi tabelami in v elegantni vezavi, ki jo dobite za ceno Din 160.— v knjigarni ANT. TURK nasl., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta 5.

PRVOVRSTNI PREMOM poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom Vrhunc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.

BELO GOSJE ČESANO PERJE prvovrstne kakovosti, izbrano in mešano s puhom prodam po Din 120.— kilogram. Vprašanja naslovite na M. P. v upravo Družinskega tednika.

Poravnajte naročnino!

Sportni noži prvovrstna kakovost Din 35.—, 45.—, 55.— Razpošilja po povzetju ali proti vplačilu vnaprej
Oštrica Moderna brusilnica in nožarska delavnica Zagreb, Ilica 38

JUGOČESKA JUGOSLOVENSKO-ČEŠKA tekstilna industrija

IZDELUJE:

barvano in tiskano blago iz bombaža in umetne svile.

Zahtevajte samo izdelke te tovarne!

KRANJ

Tobralco?

- TOBRALCO je tkanina, ki sama o sebi govori
- TOBRALCO se izdeluje iz egiptskega bombaža
- TOBRALCO nadomestuje platno, cefir in svilo
- TOBRALCO je zagajčeno perilna tkanina
- TOBRALCO je praktična moda
- TOBRALCO je blago elegantnih dam in preprostih žena
- TOBRALCO je perilna tkanina za otroške oblečke
- TOBRALCO je ceneno blago za večerne obleke, za posete in za vsak dan
- TOBRALCO je izdelan v vseh barvah in čudovitih vzorcih
- TOBRALCO ne pozna krize
- TOBRALCO je izdelek slovečih angleških tvornic

dobl se pri tvrdki

A. & E. Skaberné Ljubljana